

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Taxa postala
plătițe în num.
No. 224.716 929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
Havonta 1, negyedévre 3, fél-
évre 6, egészévre 10 dollár. Hirdet-
ések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és vándori
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomást csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Bérmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fő-
szerkesztő dr. Marton Ernő. Fele-
lős szerkesztő Jámber Ferenc.
Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ara 5 lej

Szerda, 1932. júl. 20.

5092. ÉV
THAMUSZ 16.

XV. ÉV
162. SZÁM

A választások eredményei tiszta választásokról tanuskodnak

A kormány 277, a liberálisok 28, a georgisták 13, a lupisták 12, Cuza 11, Goga 7, vasgárda 5, Jorga 5, Averescu 4, szociáldemokraták 6, Magyar Párt 14 és a Zsidó Párt 5 mandátumot kapott

A szavazatok összesítését és a mandátumok végleges elosztását ma végzi el a központi választási bizottság. Ma vannak a szenátorválasztások az egész országban. A szilvakartell, Stere, Filipescu és a többi kisebb csoportok nem jutottak be a parlamentbe.

Kik lesznek a Zsidó Párt képviselői. Mihalache a valószínű utódja a Valda-kormányának

Bucuresti-Bukarest, júl. 19. (Az Uj Kelet tud.) Kedden reggelre a belügyminisztérium elkészült az országos választások eredményeinek összesítésével. A belügyminisztérium számításai szerint a szavazatok és a mandátumok a következőképpen oszlanak meg:

Part	Szavazatok	Arány	Mandátumok
Nemzeti parasztpárt	1.203.475	45,17%	277
Duca liberális pártja	407.855	14,89%	28
Bratianu George	194.357	7,09%	13
Lupu	168.030	6,15%	12
Cuza	158.571	5,79%	11
Magyar Párt	137.774	3,78%	14
Goga nemzeti agrárpárt	106.931	3,90%	7
Szociáldemokrata	92.630	3,38%	6
Vasgárda	71.702	2,62%	5
Jorga—Argetoianu bl.	68.112	2,49%	5
Zsidó Párt	65.322	2,38%	5
Averescu	64.678	2,36%	4

Ez a lista még mindig nem teljes, mert hiányzik belőle két megye eredménye. A végleges összesítést és a mandátumok elosztását egyébként sem a kormány, hanem a központi választási bizottság végzi, amelynek tagjai nem politikusok és amely Lupu semmitőseki elnök elnöksége alatt működik. Valószínű, hogy a fenti táblázatban kisebb eltérések fognak bekövetkezni. Egészen bizonyos például, hogy a Zsidó Párt szavazatainak száma 2—3 ezerrel növekedni fog. Ugyancsak valószínű, hogy emelkedni fog a nemzeti parasztpárt százalékaránya is. Az eredmény alapján a Zsidó Párt jelöltjei valószínűleg a következő sorrendben jutnak mandátumhoz:

1. Dr. Fischer József (Máramaros), 2. Dr. Mayer Ebner (Csernovic), 3. Dr. Marton Ernő (Storojinet), 4. Michel Landau (Soroca), 5. Dr. Manfred Reifer (Câmpulung), vagy Misu Weissmann (Hotin).

A választások eredménye bizonyítvány a tiszta választásokról

A Zsidó Párt sikerrel, imponálóan szép sikerrel állta ki a második nagy erőpróbát. Szükség volt erre az erőpróbára. Nem nekünk, akik hittük és tudtuk, hogy a zsidó választók ezuttal is hitet fognak tenni a zsidó sorsközösség mellett. Az ország közvéleménye előtt kellett demonstrálni, hogy az elmúlt évi eredmény nem szalmalángszerű fellobbanás, nem a véletlenek hazárdjátékának műve volt. A zsidó szavazók beirták másodszor is az ország politikai krónikájába a zsidó népkisebbségi öntudatot és azt a készséget, hogy kisebbségi jogiért harcolni akarunk. A július 17-i választás véglegesen lezárta egy korszakot, amelyben a zsidó politika fásult közönyt és újult trespedséget jelentett. Amelyben a zsidó szavazatok nem képezik többé a mindenkori kormányok rekompenzációnélküli hozományát. A zsidó választók nem az a névtelen nyáj, amelyet lyukas ígérekkel az orránál fogva lehet vezetni a választás előtt és hitványul becsapni az urnák lezárása után.

Az önálló lista második győzelme

A tavalyi győzelem után még mindig akadnak szkeptikusok, akik nem hitték ebben a csodában. Ezek számára kellett a

július 17-e, amelynek tanulságait elégtelen örömmel regisztrálhatjuk a bukaresti sajtó kommentárjaiban és a zsidó szavazatokra számító pártok csalódásában. A Zsidó Párt pedig súlyos felelősségek tarisznyájával terhelten vonul be másodszor is, saját erejére támaszkodva, a parlamentbe. A zsidó képviselőket elkíséri a kupolás ülésterembe a zsidó tömegnek nyomora, a zsidó lakosság határtalan nélkülözései. De elkíséri őket az a tudat is, hogy mögöttük van a zsidó lakosság bizalma, életakarása és egy jobb jövőbe vetett hite és reménysége.

Nemcsak felelősségteljes az a munka, amely a zsidó parlamenterekre vár, hanem nehéz és háládatlan is. Az egymillió lelket számláló zsidó lakosság érdekeinek védelmében önmagára lesz utalva a Zsidó Párt kicsiny parlamenti csoportja. A nemzeti parasztpárt listán bejutott két zsidó képviselő: a bukaresti Aureliu Weisz és a kisenevi Solomon Rosenberg támogatására épp úgy nem számíthatnak, mint ahogyan a multban sem lehetett az „ingeschriebene” zsidó parlamenterek hangját hallani a zsidóság egyetlen vitás kérdésében sem. Nem is szólva a két zsidó ujságíróról (dr. Graur — Dimineata, Rodan — Curentul), akik ugyancsak papi-

reson szaporítják a zsidó parlamenterek számát.

A szilvakartell hiábavaló erőfeszítése

Magára lesz utalva a zsidó parlamenti csoport, mert Fildermann dr. még az anti semita szilvatermelők, a cukkafőzők, a Sfatul Negustorese, a kisiparosok, a szőlőművelők és Isten tudja, még hány alkalmi alakulat közreműködése és hibetelen anyagi eszközök tűzbedobása árán sem tudta a parlamentbe való jutását biztosítani. Az ő számára bizonyára még enél is fájdamasabb, az, hogy nem sikerült a zsidó szavazatok szétforgácsolásával a Zsidó Pártnak a parlamentbe való bejutását megakadályozni. A zsidó válasz-

Tizenhat antiszemita képviselő

Az előző parlamenttel szemben két megváltozott tényező vár ezidén a zsidó képviselők parlamenti harcára. Az egyik a kormánypárti többséget, a másik a szélsőjobboldali frakciók erejét illeti. A Jorga-kormányt támogató többiség csupán elnevezésben különbözött a cuzistáktól. Érzelmekben és magatartásban teljes volt közöttük az egyetértés.

A zsidópárti képviselő minden egyes alkalommal nemcsak Cuza professzor csatlósait, de az egész parlamenti többség gyülekeletét magukkal szemben találták. Remélhető, hogy a nemzetiparasztpárti többség nem fogja Jorga mamekájainak példáját követni. Ez lényegesen megkönnyítené a zsidó parlamenterek helyzetét és munkáját. Talán azért is, mert ez a többség nem

A Zsidó Párt és a zsidóság a választási eredmények mérlegén

A gazdasági válság a nap-nap után egyre jobban elmélyülő nyomor melegében buján tenyészték a szélsőséges jelszavak és feleltelen ígéretek. Az anti semita liga és a vasgárda tizenhat képviselővel vonulnak be a parlamentbe, holott az elmúlt évben Cuzának mindössze hét képviselője volt, a Vasgárda pedig nem érte el a két százalékot és csak részleges választásokon, a Jorga-kormány segítségével tudta a két Codreanu-t beküldeni a parlamentbe. Cuza és társai ügyesen kihasználják azt, hogy a tömegek kiábrándultak a politikai pártoktól, amelyek még ennek tetejébe egymást marcangolták, ahelyett, hogy együttesen léptek volna fel a reakcióval szemben. Amikor Duca és Madgearu egy más és más pártjaikat kölcsönösen rablóknak titulálják, misem könnyebben, mint hatásosan fellépni mindkettőjük ellen.

tók megmondották ismételt és kategórikusan Fildermann dr.-nak, hogy nem kell nekik az örökös megalkuvás, a hétréteggyönyörűedés, a kompromisszumok politikája.

Amire Fildermann tanítja meg a választások

A zsidó választók megmutatták Fildermann dr.-nak azt az utat, amelyen a zsidó politikának haladnia kell. Az egyetlen utat, amelyen a zsidó politikának haladnia szabad. És a július 17-i választások második nagy zsidó győzelme lesz, ha Fildermann dr. megértette legyen a választások eredményéből sugárzó zsidó igazságokat. Egyszerű rajta mulik ez. S a választások értelmének kibetűzéséhez nem is kell egyebet tennie, mint egy futó pillantást vetni azokra a megyékre, ahol a Zsidó Párt és az ő gazdasági frontja egyaránt jelölték. Látni fogja, hogy a bukaresti zsidóknak egy tekintélyes része az ő eddigi jelszavát követve, román politikai pártokba iratkozott be s azokat támogatta a választásokon. Azok pedig, akik zsidók maradtak, a Zsidó Pártra adták le szavazataikat. Ezerhatszáz öntudatos zsidó szavazatot mutatja, hogy a gyógyulás folyamata már a román asszimiláció főfészkében, Bukarestben is feltartóztathatatlanul megindult. És látni fogja Fildermann dr., hogy az öntudatos zsidó politika az ő megdönthetetlen hitte régi fellegvárjaiban diadalmasodott. Botosani megyében 1573 zsidópárti szavazat áll a szilvások, a Sfatul és az UER együtt, tes 225 szavazattal szemben. Holott ebben a megyében Horia Carp, az UER egyik oszlopa áll a zsidó egységbontó lista élén. És mit érezhet Fildermann, ha a dorohoi megyei eredményt szemléli, ahol 1260 zsidópárti szavazattal szemben mindössze 597 szavazatot tudott összehozni a szilvakartell. Nem is beszélünk a csatló területéről, ahol a zsidó szavazatok meg növekedése mutatja, hogy mennyire nem élvezett a kartell konkurrenciája. És nem szólva Máramaros megyéről, amelynek zsidósága szinte meghatározó módon demonstrált a lélekvesztés ellen.

olyan impozáns, mint volt ez előtt négy esztendővel. A nemzeti parasztpárt győzött ugyan a választáson, de ez a győzelem inkább Pyrrhusra emlékeztet. Öröm és öröm egyaránt van benne. Az egyik oldalon a párt az érdem, hogy — a dolgozókkal szembeni felesleges erőszakosságtól eltekintve — a közigazgatás sehol sem avatkozott be a választások menetébe és nem másította meg az urnák akaratát. A választások eredménye a legjobb bizonyítvány a választások tisztaságáról. A szabad választások pedig azt bizonyították, hogy a nemzeti parasztpárt még mindig a legmélyebben gyökeredzik a parasztság körében. A „roata” majdnem annyi szavazatot kapott, mint az összes többi pártok együttvéve.

Egy országban, ahol mindenki meg van győződve arról, hogy lopják az állam pénzt, eredményesen appellálhatnak azok, akik halálbüntetést ígérnek a közpénz elzáróknak. A zsidó vagyonok elkobzásának és felosztásának ígérete megtette a magáét. S ami különösképpen furcsa: a cuzizmus és a codreanizmus nemcsak a zsidó lakta bukovinai és moldovai megyékben találtak hálás talajra, de olyan helyeken is, ahol alig lakik zsidó. (Krassóban például.)

Goga legyőzte Averescut

A Duca-Gheorghe Bratianu pártharcából ez előbb került ki győztesként. Huszonnyolc képviselővel vonul be a parlamentbe az oliberális párt, amely különösen a városokban jutott tekintélyesszámú szavazathoz. Bukarestben, az ország

(Folytatása a negyedik oldalon)

Egy kis választási matematika

Hogyan számolják össze és hogyan osztják el a szavazatokat és a mandátumokat

A számítások alapja 18 millió összlakosság és 4 millió szavazásra jogosult

Utoljára alkalmazzák a prémlumrendszert

Bucuresti-Bukarest, július 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A választás lezajlott és a választási eredmények ezer és ezer kusza híradsága fut be óráról-órara. Napok telnek el, míg a választás eredményének teljesen tiszta képe kialakul és főleg míg a mandátum elosztás hivatalos megállapítást nyer. Nem lesz érdekeltlen, ha röviden áttekintő képet adunk a választási eredmény érvényesítésének egész technikájáról, hogy a szavazatok összehátralásának és a mandátumok elosztásának eléggé komplikált matematikáját megismerjük.

Hány lakosra jut egy képviselő

Az 1916. évi választási törvény a képviselők számát 387-ben állapítja meg. A választói jog általános, egyenlő, egyenes, kötelező és titkos, a szavazás lajstromos és kerületenként történik. Minden megye egy kerület, tehát a kerületek száma 71. A kerületek mandátumainak a száma arányos a kerület összlakosságának a számaival és a népességi elosztás alapja az 1930. december 29-i általános népszámlálás adatai. Eszerint a négy országrészben az összlakosság elosztása és az egy képviselő küldetésére jogosult lakosság száma a következő:

Tartomány	Össz lakosság	A képviselő-k száma	Hány lakos jut egy képviselőre
Erdély	5,563.161	122	45.699
Regát	8,389.745	196	42.804
Beszarábia	2,848.714	51	55.849
Bukovina	1,22.649	18	67.924

Amint látható, az új területek lényegesen hátrányos helyzetben vannak, Bukovinában 68 ezer lakos küld egy képviselőt, a regátban 43 ezer.

Átlagban egy képviselő 53.069 lakost képvisel a parlamentben.

1931-ben a választási lajstromokba felvett szavazópolgárok száma 4,038.464 volt, 1926-ban 3,496.814, 1927-ben 2,586.086, 1928-ban 3,671.352. Az 1926-27 és 28. évi választásnál az ország összlakosságának száma 17,153.932 volt, 1931-ben és a mostani választásokon a legutolsó népszámlálás eredményének megfelelően 18,024.269. Ma tehát a lakosság 22,4 százaléka szavazópolgár. Természetes azonban, hogy nem mindenki szavazott le és pedig a következő arányban:

Választók száma	Leszavazott	%
1926-ban	3,496.814	2,622.505 75.0
1927-ben	3,586.086	2,762.779 77.0
1928-ban	3,671.352	2,840.680 77.4
1931-ben	4,038.464	2,927.112 72.5

Hogyan alakult meg a központi választási bizottság

A központi választási bizottság a választási törvény 54. szakasza szerint alakult meg, ez alkalommal a következőképpen:

Elnök: Dr. Lupu, semmitőszéki tanácselnök.

Tagok: I. Cihodar semmitőszéki tanácsos. Ionescu-Dolj, a törvényhozó tanács elnöke. Spiridon Popescu, a bukaresti tábla elnöke. Radovic, a bukaresti tábla tanácsosa.

Főtájtár: Teodorescu, az állami statisztikai hivatal vezérigazgatója.

Eme cikk adatait Teodorescu vezérigazgató adta át, ő már harmadikszor vesz részt a választási főbizottság munkájában, főtájtári minőségben. A számolás egész munkáját természetesen ő végzi és kérdésesen elmondotta, hogy a számolást ő csak intézik, de nem emberi munka. A számolást villanyerőre beállított számológépek végzik és 3-4 nap alatt ez meg is történik.

Nézzük most az elmúlt választások mintáján, hogyan történik a szavazatok összehátralása és a mandátumok elosztása, amelyről a választási törvény 90-95. szakasza intézkedik.

Hogyan történik a felosztás

Miután a 71 megyéből a számok mind befutottak, ezeket összegezték és verificálták, majd táblázatba állították az összes pártokat, feltüntetve hány szavazatot kapott és hogy a kapott szavazatok

hány százalékát teszik ki az összesen leadott szavazatoknak. 1931-ben a felosztás így történt:

	Kapott szavazatot	%
1. Nemzeti Egység (Iorga-Argetoianu)	1,389.901	47.49
2. Nemzeti-Parasztpárt	438.747	14.99
3. Liberálisok (Gh. Bratianu)	173.586	5.93
4. Averescu néppártja	141.141	4.82
5. Parasztpárt (dr. Lupu)	100.682	3.44
6. Cuza	113.863	3.89
7. Stere és kamatellenes liga	80.570	2.75
8. Szoc. demokraták	94.957	3.25
9. Magyarok	139.003	4.75
10. Zsidók	64.193	2.19
11. Dolgozók Blokkja	73.716	2.52
12. Zelea Codreanu-Vasgárda	30.783	1.05

Ezenkívül résztvett még a választásokon 25 lista, de azok egészen lényegtelen szavazatomennyiséget szereztek. Végül eredményben érvényes volt 2,844.554 szavazat, mert 2,82 százalékot, vagyis 82.558 szavazatot megsemmisítettek.

A nemzeti egység, Jorga pártját tehát, miután elérte a 40 százalékot, többségi csoportnak deklarálták és megkapta a választási prémiumot, tehát a mandátum

Nemzeti Egység	1,398.905	szavazattal 49.46 %	kap 96 mandátumot
Nemzeti-Parasztpárt	438.747	szavazattal 15.61 %	kap 30 mandátumot
Liberálisok (Gh. Bratianu)	173.586	szavazattal 6.18 %	kap 12 mandátumot
Néppárt (Averescu)	141.141	szavazattal 5.02 %	kap 10 mandátumot
Magyarok	139.003	szavazattal 5.25 %	kap 10 mandátumot
Cuza	113.863	szavazattal 4.05 %	kap 8 mandátumot
Parasztpárt (dr. Lupu)	100.682	szavazattal 3.58 %	kap 7 mandátumot
Szociáldemokraták	94.957	szavazattal 3.38 %	kap 6 mandátumot
Stere	80.570	szavazattal 2.87 %	kap 6 mandátumot
Dolgozók Blokkja	73.716	szavazattal 2.62 %	kap 5 mandátumot
Zsidók	64.193	szavazattal 2.38 %	kap 4 mandátumot
	2,810.859	szavazattal 100 %	kap 194 mandátumot

Ezekután a validálások során a képviselőház megsemmisítette a Dolgozók Blokkjának mandátumait és így a mandátumok száma az egyes csoportoknál módosítást szenvedett, többek között a Zsidó Párt is eggyel több mandátumot kapott, tehát 5-öt.

A többségi párt az utolsó kimutatásban a 193-as prémiumhoz még 96 mandátumot kapott.

Végül megállapították, melyik párt, melyik megyében érte el a legjobb szá-

mok számának a felét, 193 mandátumot.

Ezután az egész országra szóló számolás után áttértek a szavazatok megyénkinti arányosítására és megállapították, melyik párt hány százalékát érte el az illető megyében leadott össz-szavazatokból. Ez azért szükséges, hogy mindenképp elöljárjon, nincsen-e kisebbségi párt, amely a megyében megszerzte volna a leadott szavazatok abszolút többségét. Amennyiben van úgy, az a párt megkapja a megye részére eső mandátumok számainak többségét, tekintet nélkül arra, meg van-e az egész országban a két százaléka. Az elmúlt választásokon csoda történt, ilyen megye nem volt.

A mandátumok elosztása

A prémium után fennmaradó 194 mandátum elosztásában ezután minden párt részesedik, amelyek elérte a két százalékot és részesedik megint a többségi párt is. Ezért a leadott szavazatok számából levonják a megsemmisített szavazatokat és azokat a szavazatokat is, amelyeket a két százalékot el nem ért pártok kaptak. Marad a 2,927.112 leadott szavazatból 2,810.359 az összes osztozkodásban részesülő pártok részére. Miután ez a levovás megtörtént, újra százalékos számítás következik és a fennmaradó 194 mandátumot a következőképpen osztották fel:

szavazattal 49.46 %	kap 96 mandátumot
szavazattal 15.61 %	kap 30 mandátumot
szavazattal 6.18 %	kap 12 mandátumot
szavazattal 5.02 %	kap 10 mandátumot
szavazattal 5.25 %	kap 10 mandátumot
szavazattal 4.05 %	kap 8 mandátumot
szavazattal 3.58 %	kap 7 mandátumot
szavazattal 3.38 %	kap 6 mandátumot
szavazattal 2.87 %	kap 6 mandátumot
szavazattal 2.62 %	kap 5 mandátumot
szavazattal 2.38 %	kap 4 mandátumot

zsalékarányt és így osztották el a mandátumokat személy szerint a listavezetők között.

A zsidók mandátumot kaptak: Máramarban 11.59 százalékkal, Csernovicban 10.80 százalékkal, Storozimben 9.98 százalékkal, Sorocában 7.20 százalékkal és Câmpulungban 6.91 százalékkal.

Ez volna tehát az a mód, ahogyan a választási geometria és matematika üstjén a mandátumok megfőnek és leszűrődnek. (dr. k. b.)

Radu Irimescu mérnököt légügyi alminiszterre nevezték ki

Bucuresti-Bukarest, július 19. Radu Irimescu mérnököt a király aviatikai alminiszterre nevezték ki. Az új miniszter ma déjben letette az esküt. Irimescu nem tagja egyik pártnak sem, a bukaresti Közüzemeknek volt legutóbb a műsza

ki vezetője. A háború alatt egy repülőrajt vezetett és hőstettei miatt a Vitéz Mihály-renddel is kitüntették. Irimescut a király személyes bizalma emelte a miniszteri székbe.

Nők az Északi sarkon

Az 1932-33. naptári évet nemzetközi sarki évvé nyilvánították

A szovjet és magyarányu kutatóexpedíciókat szervezett

Moszkva, július 19. Nemzetközi meg egyezés értelmében az 1932-33. évet nemzetközi sarki évvé nyilvánították, amelyen közösen kidolgozott program alapján fogják felkutatni a sarki vidékeket. Ennek a hatalmas vállalkozásnak a keretében Szovjetország is saját program végrehajtásához kezd és erre a célra már többmillió rubelt rezervált. Szovjetország három jégtörőhajót küld ki az északi sarkokra, a Maljint a Ferenc József földre, a Russanov nevű jégtörőt a Cselimszkin folyóra, a Sibiriakov nevű jégtörőt pedig a Lena folyó torolatához és a Csendes óceán északi vidékére. Az óceánográfiai intézet sarki hajóit, a Perseust és a Knipovicsot ugyan csak utnak indítják a Spitzbergák part-

jaira és a Ferenc József földre. A Karantenger északi részén a hidográfiai intézet tudományos expedícióra a Taimyr jégtörőn fog dolgozni. Többek között kedvező tengeri utat akarnak keresni a Lena folyó torkolatához és a távolkeleti vidékekhez. Erre a célra a magas északi vidéken számos sarki állomást rendeztek be. Ezeknek a kutatásoknak fontos gazdasági jelentőségük van. Az északi szigeten egyre-másra újabb természeti kincseket fedeznek fel, közöttük ritka fémeket, amelyeknek óriási értékük van. Ezeknek a távoli ritka vidékeknek a betelepítése ugyancsak az aktuális kérdések közé tartozik. Érdekes, hogy az expedícióban egyre több, tudományosan képzett nő is vesz részt. Az egyik északsarki kutató-

HASZNOS TUDNI, hogy SCHMIDTHAUER

BENEDIKT

késérőzve gyorsan megszabadítja a romlott ételek káros következményeitől. Utasítás minden palackhoz mellékelve. Kapható mindenütt!

csoport vezetőjévé egy nőt neveztek ki, aki képzett bakteriológus. A Russanov nevű jégtörő expedíciójában résztvesz dr. Urvanzeva orvosnő is, aki a hajóorvosi szerepet fogja betölteni, a Sibiriakov nevű jégtörőn pedig Russinova magneológusnő indul, aki már a harmadik telet tölti a Novaja Szemlján.

A berlini Rothschild-bankcég megszűnt

A nagy világcég tragikus összeomlása

Berlin, július 19. A berlini Goldschmidt Rothschild-bankház összes ügyleteit átruházta a Reichs-Kredit-Gesellschaftra és ezzel feladta önállóságát. Német pénzügyi körökben már régebben beszéltek arról az eseményről, amelyet ügylésük a Rothschild-ház az utolsó pillanatig szeretett volna elhárítani. Minden erőlködése a nagy világcégnek azonban hiábavalónak bizonyult és a mohrenstrassei bankház mos már végleg letűnt a közgazdasági élet színteréről.

A bankcég legutóbbi tulajdonosa, Albert Goldschmidt-Rotschild volt, a Mayer-Amschel Rothschild által alapított frankfurti ház egyik ükunokája. 1901-ben ugyanis a németországi Rothschildok férjévé Wilhelm Karl Rothschilddal kihalt. Ennek második leánya, Minka férjhez ment Maximilian Benedikt Goldschmidt frankfurti bankárhoz. A hatóságok megengedték neki, hogy gyermekei a Goldschmidt név mellett a Rothschildt is használhassák. 1903-ban német nemességet kapott, négy évre rá bárósították azal, hogy a család minden elsőszülött utódja viselheti ezt a címet. A kilencvenéves Maximilian Benedikt Goldschmidt Frankfurtban él teljes visszavonultságban.

A berlini bankházat az elmúlt század nyolcvanas éveiben alapította Albert Goldschmidt-Rotschild, aki néhány évvel ezelőtt még cégtárs volt öccse, Erich mellett. Harmadik fivérék, Rudolf portréfestő, Erich már tavaly kivált a cégből. Akkor feltűntetést kellett, hogy elárverezze képeit és rokokó-butorait abban a palotában, amely Berlin társadalmi életének központja volt hosszú évekig.

— Kinai banditák meggyilkoltak egy amerikai misszionáriust. Hankauból jelentik: Szanszi tartomány déli részén Hanson amerikai misszionáriust, két fiát és soffőrijét kínai banditák meggyilkolták. Az amerikai főkonzul az elhunyt felesége számára kártérítési összeget követel a kínai kormánytól.

— Állandó házkutatásokat tart a rendőrség Bombayban a hinduk és mohamedánok lakásaiban. Londonból jelentik: Bombayban a rendőrség egy héten át állandó házkutatásokat rendezett hinduk és mohamedánok lakásaiban. Elkoboztak rengeteg fegyvert, ólmosbotot, szeges drótkorbácsot, vasrudat, megszárított bábort, összesen több tonna sulyban.

Kevesebb az idén Amerika buza-termése. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok buza-termése 737 millió bushel az elmúlt évi 892 millióval szemben. Az értékesíthetetlen maradvánnyal együtt most 1100 millió bushel fog rendelkezésre állani. A belországi szükséglet ebből 650 millió bushel.

— Az Egyesült Államok kormánya megfigyelőt küldött az ottawai angol világbirodalmi konferenciára. Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok Kanadai konzuli képviselőjét megbízták az ottawai világbirodalmi gazdasági konferencia tárgyalásainak megfigyelésével. Az amerikai üzleti világot rendkívüli mértékben érdeklik az értekezleten történendők, mert Kanada eddig legfontosabb piaca volt az Egyesült Államok iparának s a piac elvesztése érzékeny sebet éltene az amerikai iparon.

Mironescu pénzügyminiszter beszéde a rádióban az adóinkasszókrol és a pénzügyi szakértők romániai látogatásáról

A pénzügyminiszter az adók huszszázalékos leszállítását és az adófizetési protekcionizmus megszüntetését követeli

Bucuresti-Bukarest, július 19. (Az Uj Kelet tud.) Mironescu pénzügyminiszter a bukaresti rádióban rendkívül érdekes előadást tartott Románia pénzügyi helyzetéről. Az előadásban a népszövetségi szakértők romániai látogatásának szükségességét és a nemzeti parasztpárti kormány adópolitikáját ismertette a pénzügyminiszter.

— Ma már senki sem vallja azt — mondta a pénzügyminiszter —, hogy egy állam együttműködhetik és tovább fejlődhetik a többi államoktól izoláltan. Ellenkezőleg, mindannyiunk jövője a népek együttműködésétől függ és általános az a meggyőződés, hogy a jelenleg ráknehezítő borzalmas krízist csak nemzetközi együttműködéssel lehet megszüntetni.

— A közeli napokban történt meg ez irányban az első lépés a lausannei konferencián, a Népszövetség égisze alatt. Ugyancsak a Népszövetség inspirációjára fognak összehívni egy világkonferenciát, amely, úgy hisszük, komoly egyetemes együttműködést fog teremteni gazdasági téren.

Románia megőrzi cselekvési szabadságát

— Miután Romániának a nemzetközi együttműködést illetően komoly reményei vannak, a kormány júniusban kérésrel fordult a Népszövetséghez, hogy pénzügyi nehézségekben technikai tanácsokkal szolgálgon és együttműködését kérje az ország gazdasági és financiai reorganizálására.

— Románia az első percben hangsúlyozta, hogy nem akar kölcsönt és hogy

teljes mértékben meg kívánja őrizni szabadságát a technikai természetű kérdésekben és az együttműködés módját illetően.

— A Népszövetség a legteljesebb jóindulattal fogadta Románia kérését. Avenol ur, a Népszövetség segédfőtájkára és Loveday ur, a Népszövetség pénzügyi bizottságának elnöke, azonnal megbízást kaptak, hogy Romániába jöjjenek. A lausannei konferencia munkálatai miatt azonban a Népszövetség delegátusai csak július 11-én jöhettek az országba.

— A szakértők jövetelének célja az volt, hogy érintkezést keressenek az ország vezetőköreivel, hogy megismerje a román kormány gazdasági és pénzügyi terveit és hogy megtárgyalják a kormányval az együttműködés létrehozásának lehetőségeit. A két szakértővel történt megbeszélések a legteljesebb egyetértésben zajlottak le, annál is inkább, mert a népszövetségi szakértőket a legbarátságosabb érzelmek fűzik Romániához és a legjobb indulattal aszíránt, hogy missziójukat a legteljesebben teljesíthessék.

Háromtagú bizottság jön Romániába

— Avenol és Loveday szakértők tudomásul vették a gazdasági átszervezésnek azokat a direktívákat, amelyeket követni akarunk és ezeknek figyelembe vételével

három szakértőből álló bizottság küldését javasolták, akik augusztus közepén jönnének Romániába,

hogy az összes problémákat megtárgyalják, amelyek minket foglalkoztatnak.

— Ezeknek a tanulmányoknak alapján programot állítanak össze, mely az átmeneti időben — tehát a program megvalósításáig — képez majd direktívákat és egy részletes, kimerítő programot az ország gazdasági és pénzügyi átszervezéséről. Ezek a programok,

ha a román kormány, mely teljes cselekvési szabadságát megőrizte a szakértők véleményével szemben, azokat elfogadja,

azután a Népszövetség segítségével megvalósíthatók is lesznek.

— Reméljük, hogy a munkálatok már szeptemberben befejezést nyernek és a

Népszövetség azonnal, tehát még szeptemberben foglalkozni fog ezzel a kérdéssel.

Együttműködés, nem kontroll

— Ezekből tehát azt szűrhetjük le, hogy

a Népszövetséggel való harmónikus együttműködésről és nem kontrollról van szó.

Minden reményünk meg van arra, hogy profittálni fogunk a Népszövetség delegátusainak széles ismereteiből és gyakorlatából és a hatalmas nemzetközi szervezettel való együttműködésünkből.

— De ha nincs is szükségünk a mások ellenőrzésére, annál inkább szükségünk van arra, hogy önmagunkat ellenőrizzük. Be kell vallanunk, hogy ez az ellenőrzés eddig hiányzott. A keresztény tanítás mondja, hogy nem javulhat meg valaki, ha előbb nem ismerte be hibáit. Be kell tehát ismernünk hibáinkat, hogy elég

erőnk legyen a hibák reparálására.

Az ellenőrzés mindenütt hiányzott, de különösen a kiadásoknál és bevételeknél.

Az állam magas érdekei kívánják meg, hogy ezt az ellenőrzést a legnagyobb szigorral eszközölni tudjuk.

— Junius 17-én, amikor utoljára beszéltem a rádióban, azt mondtam, hogy meg kellett szüntetnem az összes haladékokat a pénzügyi nehézségekre való tekintettel. Ez az intézkedés nem mindenkinek volt kedvére való és

azt mondták, hogy embertelen dolog a szegényeket végrehajtani,

De a valóságban nem is volt szó szegényekről. Eppen ezért rendeletet adtam ki, hogy a fiskus közegei ne kövessenek el visszaéléseket a szegények kárára. Irodámat elárasztották kérésekkel, amelyekben haladékokat kértek.

— Türelemmel olvasva végig ezeket a

kérvényeket, egyetlen egyet sem láttam olyat, mely szegény embertől jött volna, hanem mindegyiket jó anyagi viszonyok között élő emberek terjesztették fel.

Olyan személyek, akik három vagy öt millió lejt költenek évente, 30, 50, 80 ezer lejes adó kiegyenlítésére kérnek haladékokat.

— Ezt nem tehetjük meg.
— Nagyon érdekes az a mentalitás, mely az államot ellenségnek tekinti és lehetőséget keres arra, hogy az államnak ne fizessen. Ezt a tendenciát ki kell ölni az inkasszók szigorú ellenőrzésével.

Ezután arról beszéltem a pénzügyminiszter, hogy az adófizetéseknél protekciók jutnak érvényre. Ezeket a protekciókat kell elsősorban megszüntetni.

Husz százalékos adócsökkentés, de mindenki fizessen adót

— Az a meggyőződésem — folytatta ezután Mironescu —, hogy

az adóknak egyötödét, tehát husz százalékkal való csökkentésével, de mindenkitől, akinek van miből fizetni, inkasszállásával és véget vetve minden költségesnek.

helyre lehet állítani az ország pénzügyeit.

— A devalorizálás, infláció, a pénznek kettévágása és a többi, hasonló módszerek, annyit sem érdemelnek, hogy beszéljünk róluk. Ezek a módszerek a pusztulás szélére sodorhatják az országot.

Ezután a pénzügyminiszter az adók pontos fizetésére szolitotta fel az országot.

Csernovicban borzalmas felhőszakadás öntötte el a zsidónegyedet

Négy halottja van a rettenetes orkáknak

Csernovitz, július 19. Tegnap borzalmas vihar dühöngött Csernovitzban, amely emberéletet is kivánt áldozatul. Délután 2 órakor rekkenő hőség után tört ki a vihar, amely jégesővel kezdődött, majd rendkívül heves felhőszakadás következett. A galambtojásnagyságu jégdarabok sokezer ablakot törtek be, a felhőszakadás okozta árvíz pedig elöntötte a zsidónegyedet. A Strandon 10 ezer ember tartózkodott a vihar kitörésének pillanatában, akik között bor-

zasztó pánik tört ki. Három gyermek víz befulladását, egy embert pedig a jégdarabok ütötték agyon. A főtéren megbokrosodtak a bérkocsisok lovai, és vad száguldások közben több embert megsebesítettek.

Lázadás Arábiában

Két törzs megtagadta az engedelmességét

Jeruzsálem, július 19. A palesztinai közvélemény nagy érdeklődéssel kíséri azoknak a zavargásoknak a kifejlődését, amelyek az angol hatóságok, az arabiai félsziget korlátlan urai ellen kitértek. A zavargások azzal kezdődtek, hogy a Ben Ali és Hoveitat törzs vezetői megtagadták az engedelmességét Ibn Saud Vahabi királynak, akit az angol hatóságok ültettek a trónra.

A két sejk guerillacapatai Transjordániában és a Sinaí hegység körül por-

tyáznak és már május vége felé nagyobb csapatösszevonásokat tettek aból az alkalomból, hogy elfoglalják Medinát. A lázadó törzsfőnökök arra számtalattak, hogy bevonják a hareba saját oldalukon a többi környékbeli törzset is, akik, mint ismeretes, pénz és élelmiszer hiány miatt lázonganak.

A palesztinai és egyiptomi napilapok híradásai azt igyekeznek bizonyítani, hogy a felkelő törzsek előnyomulása most már biztosítva van és a két sejk

csapatai akadálytalanul haladnak a Vöröstenger felé, úgy, hogy nemsokára elfoglalják a hedzsazi vasutvonalat. E híresztelésekkel szemben a török újságok azt írják, hogy a lázadást angol in-trika idézte elő, mert az angol hatóságok megelégték Ibn Saud királyságát, aki nagyon fejtőnőtt az angoloknak és szeretné az elégedetlen sejek segítségével elűzni trónjáról, hogy azután olyat ültessenek a helyére, aki teljesen behódol.

Kudarccal végződött Macdonald és de Valera tanácskozása

Irország behozatali tilalom alá helyezi az angol szentet és Németországgal tárgyal a szénbehozatalról

London, július 18. Macdonald angol miniszterelnök és de Valera ír miniszterelnök tárgyalásai éjjel 11 óráig tartottak. A tárgyalásokról hivatalos kommuniké adtak ki, melyben megállapítják, hogy a két állam közötti vitás kérdések ügyében folytatott tárgyalások nem hoztak eredményt. De Valera miniszterelnök Dublinba utazott, Macdonald pedig lossiemouthi birtokán pihen ki fáradalmait.

De Valera a Macdonald miniszterelnökkel folytatott tanácskozások után kijelentette, hogy most már semmi nem történhetik a békés megoldás érdekében. A konferencia a feszültség enyhítése helyett újabb konfliktusra vezetett. Azt hiszik, De Valera kiírja az új választásokat, hogy megerősítse kormánytöbbségét.

Macdonald és De Valera konferenciájának kudarcra Londonban csalódást hozott. Ehhez járul, hogy Irország behozatali tilalmat akar életbeléptetni az angol szénre és máris megkezdte a tárgyalásokat Németországgal és Lengyel országgal a szénszállítás érdekében. Irországnak ez a terve óriási megütközést keltett Londonban.

London, július 18. A Reuter távirati iroda értesülései szerint nem vitás, hogy az ír szenátus is meg fogja szavazni az angol importárakra kivetendő vámokra vonatkozó kormányjavaslatot. A retorziós vámos életbe léptetése fokozni fogja az angol szénbányászati válságát, mert termékei vámosokkal terhelten Irországnak kevésbé lesznek versenyképesek. A vámos bevezetésének hírére egyébként már napok óta német

exportőrök tárgyalnak Irországnak az iránt, hogy az írek német szenet vegyennek át nagyobb mennyiségben. Hír szerint a vevők a bemutatott mintákkal meg vannak elégedve s így az üzlet valószínűleg létre is jön.

Hatalra itéltem! 68 letért

Bünygyi regény, de egyben klasszikus remekmű. A tépelődő lelkű, kutatószellemű újságíró izgalmas halálközelmének mesteri rajza. Az Athenaeum 68 Lejes sorozatában. Egyenként 250—400 oldal. Fehér papír, vászonkötés. A világbirodalom remekei propaganda kiadásban. Postán utánvétellel, előre fizetve franco küldi Lepage Cluj. Kérje a teljes sorozat prospektusát.

Féláron! Elsőranguan fest, tisztít ruhákat CZINK, Cluj

A választások mérlege

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

fővárosában relatív többséget kapott a liberális párt nemcsak polgári beállítottsága és begyökerezettsége miatt, hanem azért, mert a főváros mindig is idegenkedéssel nézte a nemzeti parasztpárt erdélyi „betolakodását”. Egy jódag regionalizmus van a liberálisok bukaresti győzelmében. Szében megye ezáltal először küld Erdélyből, ellenzékek, liberális képviselőt a parlamentbe. Az Averescu Goga párbaj Goga Octavian győzelmét eredményezte, bár Averescu is bejutott a parlamentbe, épp úgy, ahogy Gheorghe Bratianu is be tudta bizonyítani vitalitását Ducával szemben. A liberálisok őt, az averescánusok hat éve eszik az ellenzéki kenyerét. Természetes dolog, hogy az azóta felgyülemlett elégedetlenség az ő népszerűségüket növeli. Ez a magyarázata annak, hogy a két párt frakcióra szakadva is biztosította magának a parlamentbe való bejutást.

A két liberális párt negyvenegy mandátumot kapott

A két liberális pártnak együttesen negyvenegy, a két néppártnak pedig tizenegy mandátuma lett az új parlamentben. A két liberális párt 602 ezer, a két néppárt 175 ezer szavazatot fölért. A parlament életét kétségtelenül színessé és tarkává fogja tenni a frakciók egymás közötti harca, amelyet előreláthatólag a cizisták és vasgárdisták összetűzései is emelni fognak érdekességében.

A tavalyi kormány csufos kudarca

Jorga és Argetoianu együttesen is csak nehezen érték el a bejutáshoz szükséges két százalékot. A választó tömegek lesújtó véleményét mondottak vasárnap a szakértőkről. Argetoianu is elmélkedhetik magában az emberi hála relatív volta fölött. A konverziós törvény szerzőjét tüneményes gyorsasággal elfelejtették a parasztek százezrei, akiket még is csak Argetoianu szabadított meg tartozásai nyomozó terhével.

Akik elbuktak

A konverzió szerzőjét elfelejtették a parasztek, de kibuktatták a parlamentből azt is, aki a konverzió ellen hadakozott a választási propagandában. Grigore Filipescu konzervatív pártja még csak számításba sem kerül az esélyes csoportok között. Kibukott a parlamentből Constantin Stere is, akit ezúttal cserbenhagytak beszarabiai választói. Csak szülőhazájában, Soroca megyében sikerült Sterének sovány vigaszképpen a csak erkölcsi elégtelt jelentő relatív többséget megszerezni. Egy tragikus embersors szomorú beteljesülése ez az eredmény, amely a hatvanhétéves Constantin Stere politikai karrierjének befejezését jelenti.

Lupu tizenkét képviselője

Lupu dr. 163 ezer szavazattal és 12 képviselővel vonult be a parlamentbe. Ha csak az inflációt ígérte volna a parasztságnak a mai pénzüke világban, már az is elegendő lett volna a szavazatok számának felkurbálásához. De Lupu ágensei ezenkívül az adók leszállítását és az adósságok teljes eltörlését ígérték a parasztnak, a konverzió is tullicitálva. Nem csoda, ha mindenütt előretörték és nem csoda, ha még itt, Erdélyben, a nemzeti parasztpárt hazájában is, el tudták hódítani négy mandátumot. Mindenesetre imponáló az az energia, amellyel Lupu dr. a felszínen tudja tartani magát, anél-

kül, hogy valamire való munkatársak állnának háta mögött. A szociáldemokraták hat mandátumot kaptak, kettővel kevesebbet, mint az elmúlt évben. A Dolgozók nem tudták letenni listáikat a legerősebb megyékben. A Temes megyében semmisnek nyilvánított 8 ezer szavazatot mindenestre sejtetni engedti, hogy tavalyi erejüket és szavazatszámukat megtartották.

14 magyar mandátum

A magyar pártot a választások szabadsága 14 mandátumhoz juttatta az elmúlt évi tizzel szemben. Meg kell állapítani, hogy a magyar pártnak semmit sem értett a Magyar Gazdasági Szövetség, amelynek egy jelöltje sem tudott mandátumhoz jutni. A németek most is a kormány istájan sétáltak be a parlamentbe, bár a német választók egyrésze, különösképpen Kis- és Nagykül-

Milyen kormány következik?

Nyitva áll még a szenátusi választások eredménye és a parlament megalakulása után következő kormány problémája. Minthogy a szenátus mindig is híven követte a parlamenti többséget, a nemzeti parasztpárt győzelme most is valószínű. Hacsak a régi megyékben az ellenzéki pártok nem lépnek fel együttösen a nemzeti parasztpárt jelöltjeivel szemben, amire aligha van kilátás. Ami a kormány kérdését illeti, Vaida Sándor hétfőn délelőtt ismételt kijelentette az újságírók előtt, hogy augusztus első napjaiban, mihelyst a kamara és szenátus megalakultak, benyújtja lemondását az uralkodónak. Utódját az alkotmányos uzus értelmében a parlamenti többségből kell az uralkodónak kinevezni.

Normális körülmények között tehát a nemzeti parasztpárt névleges elnöke Jon Mihalache kell hogy következzen a mi-

Vaida nyilatkozik a választások eredményéről

Bucuresti-Bukarest, július 19. Vaida miniszterelnök ma délelőtt a sajtó képviselőit. Mindenekelőtt megkérdezte őket, akik a választási frontokat bejárták, milyen impressziókról számolhatnak be. Egyik újságíró kijelentette, hogy a Székelyföldön, ahol a választásokon jelen volt, a legteljesebb szabadság jegyében folyt le a választás. A hatóságok a helyükön voltak. A magyar képviselőjelöltek kijelentették előtte, hogy soha még ilyen tiszta és szabad választásban a székelyeknek részük nem volt és hangsúlyozták, hogy ezt nyilvánosan is a kormánynak meg fogják köszönni.

Más újságírók is ugyanilyen értelemben nyilatkoztak.

Vaida ezután kijelentette, hogy programját, a választások biztosítását, keresztülvitte. Nemcsak azért volt ez fontos, hogy nyugati, civilizált népekhez hasonlóan történjenek nálunk is a választások, a tömegek politikai nevelésének egyik legfontosabb eszköze, hanem azért is, mert nem akarta, hogy az ország népe hazugságban éljen. Meg van az elégtétele, hogy minden frakció bejutott a parlamentbe, amely így hű képe lesz a közvéleménynek és csak a programmatikus, cél nélküli ad hoc csoportok maradtak ki. A nép érettségét és öntudatát bizonyítja, hogy a szélsőségek nem tudtak tért hódítani.

Most — eleget tévén feladatának — újra pártmeherré lehet. Hangsúlyozza, hogy örvend pártja győzelmének, de ha nem is győzött volna, úgy az ő, mint a nemzeti parasztpárt programja maradt volna továbbra is a tiszta választás. A párt programjának más pontjait az új kormány lesz hivatva megvalósítani. A kormány be fogja adni lemondását és öfelsége dönteni fog a továbbiakról.

Akírmilyen kormány is fog következni, számot kell majd vetnie nemcsak a nemzeti parasztpárt programjával, hanem az országra nehezedő súlyos gazdasági helyzettel. Minden politikus köteles áldozatot is hozni az ország javáért. A nemzeti parasztpárt vállalja a felelősséget, vállalnia is kell az ország érdekében, belekapcsolva a munkába az ország értékes elemeit, amelyek közreműködni óhajtanak.

Külpolitikai tekintetben az új kormány csak az eddigi alapokon haladhat tovább; szoros kapcsolat a kisantanttal, jó viszony a szomszédokkal s ennek érdekében is minden igazságos jogot megadva a kisebbségeknek.

Gesztes napbarnított bőr
NIVEA CRÈME vagy NIVEA OLAJ

lőben dr. Lupura adta le szavazatát. Végeredményben 13 párt vonult be az augusztus elsején összeülő parlamentbe. 277 nemzetiparasztpárti képviselővel szemben 110 ellenzéki és kisebbségi képviselő fog állani. A nemzeti parasztpárt rendelkezik olyan többség fölött, amely a szavazásoknál minden veszélyen kívül helyezi. Ezzel szemben a parlamenti harcokhoz igen tekintélyes számú ellenzéki képviselő jutott be és ezek a harcok különösképpen a kormány és az öliberálisok között késhegyig menő élességek lesznek.

niszterelnöki székbe. Az adott helyzet a következő lehetőségeket nyitja meg:

1. tiszta nemzetiparasztpárti kormány Mihalache elnöke alatt,
2. nemzetiparasztpárti kormány, egykét kisebb ellenzéki csoport bevonásával, Mihalache elnöke alatt,
3. nemzetiparasztpárti kormány, egy másik pártvezető elnöke alatt, (Mironescu, Vaida, Iunian).
4. koncentrációs kormány, semleges személy, esetleg Titulescu elnöke alatt, nemzetiparasztpárti tulsullal.

Hogy ezek közül melyik megoldás mellett fog az uralkodó megállani, azt természetesen ma még nem lehet tudni. Csupán annyi látszik valószínűnek, hogy ez az alkotmányos formák között megválasztott parlament a mi viszonylatunkban hosszú életű lesz. (k. r.)

való csatolását. A liberálisok küldöttségét menesztették a központi választási bizottsághoz. Seni és Trancu-Jasi személyében, amely információkat nyújtson és kérjen. A küldöttség meg is jelent az igazságügyminisztériumban, azonban nem állott módjában a választási bizottság elnökével, Lupu bíróval beszélni és így holnap újból felkeresik.

Kormánykörökben nevelésesnek találják a liberálisok mesterkedését. A nemzeti parasztpártnak a 2 százalékon aluli pártok szavazatai és a megsemmisített szavazatok nélkül is jóval fejül van 40 százalékon a szavazatainak a száma, ami rögtön megállapítható abból a tényből, hogy a pártja tényleg leszávozott 1,203,475 fölé, mint 40 százaléka a 2,900,088 leadott öszszszavazatnak. A liberálisok agitációs szempontból akarnak próbálkozni, ők jól értenek az utólagos kalkulációkhoz és machinációkhoz, ezekkel azonban nem fog sikerülni a tényeket megváltoztatni.

Bucuresti-Bukarest, július 19. (Az Uj Kelet tud.) Ma zajlanak le az egész ország területén a szenátorválasztások. Erdélyben valószínű mindenütt a kormány győzelme. A régi királyságban a jelentések szerint erőteljes harc várható a nemzeti parasztpárt és a liberálisok között.

Megalakult a kolozsvári Aguda

Vasárnap délelőtt megalakult Kolozsváron az Agudasz Jisrael kolozsvári csoportja. Az alakuló gyűlésen megjelent Glasner Akiba főrabbi is, aki üdvözölte a résztvevőket, majd Mihalovics, az ifjusági szekció titkáranak javaslatára öttagú bizottságot választottak, amely a szervezési munkákat fogja elvégezni. Az Agudasz Jisrael megalakulásánál különösen az ifjusági csoport tevékenykedett, amely pozitív beállítottságot kíván a szervezettől a zsidó kérdésekkel szemben.

Cionista dinst. Ma este fél 10 órai kezdettel a helyi csoport helyiségében (Str. Memorandului 4.) cionista dinst lesz, melynek keretében Jambor Ferenc, az Uj Kelet felelős szerkesztője „A Zsidó Párt és a cionizmus” címmel tart előadást. A dinstet megelőzőleg 9 órai kezdettel vezetőségi gyűlés lesz, melyre ezután kéri a tagok megjelenését a vezetőség.

— Novemberben Londonban lesz a világgazdasági konferencia. Londonból jelemtik: Az Observer szerint a világgazdasági konferenciát november második felében Londonba hívják össze.

— Két kanadai vasúttársaság perének tárgyalását kezdte meg a londoni bíróság. Londonból jelemtik: A bíróság megkezdte két kanadai vasúttársaság perének tárgyalását. A per 37 millió fontért folyik s a legnagyobb összegű jogvita, amelyet valaha is bíróság elé vittek.

Dr. KULCSÁR ISTVÁN: Bevezetés az individuál pszichológiába

Tartalmi kivonata: Az ösenber lélekismerete. — Az egyén, mint célirányított egység. — A szervek fogyatékosága. — A „fiziológiai fogyatékoság”. — A fogyatékoság létrejöttének tényezői. — A fogyatékoság-érzés kompenzációja, a személyiség fejlődésvonala. — Az ideges jellem. — A tehetség. — Gyerekkori hibák. — Idegesség és elmebaj. — Elzúllás és bűnözés. — Szexualitás problémája. — A kutúra. — Nevelés. — Az idegesség gyógyítása. — Önevelés. — Függelék: Az individuálpszichológia története.

Ára 98 Lei. — Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

Püspök-sürdő
Rádiumos Iztap és MOOT
fürdők üzembe
Reumátát, ischiását, izületi és ideggyulladását, ócsaványt és tromboxist meggyógyítja, szakorvos vezetése alatt álló, rádiumos iztáp és moor fürdő és pakolás használata. Erősen redukált árak, visszautazásnál 50 százalék vasúti kedvezmény. Menetjegyi Baile Episcopesti állomásra váltandó.

1932
Cluj-
Kelet tu
berek, a
miatt ne
ket, az e
szág fej
módjaho
sére. A
beérkeze
arról szá
gyobb e
nagy szá
délyeket
messze t
seket.
Ezek
áttekint
házairól
1931 év
ezer 237
házban
1928-b
építkezés
8776-ot,
kent az
Mégis 1
több vár
kor 2222
don 458
326, Gal
309 és E
a város
ország h
ruházott
százalék
számlálá
tek fel,
van.
1931-b
épített k
zö évi é
karestbe
értéke m
Az t h
zések sz
ban ért
év alatt
Hogy m
zési any
tat rá
ban a fő
kást tar
millió le
házakat
4 szobás
kezési k
lő lejt.
Az or
egy-két
kezésben
mai gaz
len bizto
tos, mer
tulajdon
bár a k
házak h
15 száza
Az ép
egész vo
nak any
évvél sze
Az egye
elbánásm
kezdemé
nyugodt
mérteti
Az ép
kor ren
abban, h
ban ajá
nem ki
építkezés
Igy a ga
kezési k
részt, m
pézt kar
mert az

A gazdasági krízis ellenére növekvő tendenciát mutatnak az építkezések Romániában

1932-ben több építkezési engedélyt adtak ki, mint 1931-ben. 3.570.399 lakóház van Romániában

Cluj-Kolozsvár, július 18. (Az Uj Kelet tud.) Ugy látszik, azok az emberek, akik a gazdasági dekonjunktúra miatti nem tudják érvényesíteni tőkéiket, az építkezések praktikus és az ország fejlődése szempontjából is előnyös módjához fordultak tőkéik befektetésére. A munkaügyi minisztériumhoz beérkezett mérnöki jelentések ugyanis arról számolnak be, hogy az ország nagyobb centrumaiban ezidén szokatlanul nagy számban kértek építkezési engedélyket. Az idei építkezések száma messze túlhaladja az 1931 évi építkezéseket.

Ezek a jelentések egyébként érdekes áttekintést nyújtanak az ország lakóházairól. Megállapítást nyert, hogy 1931 év elején Románia 18 millió 25 ezer 237 lakója 3 millió 570 ezer 399 házában lakik.

Építkezések a dekonjunktúrában

1928-ban a mérnöki hivatalok 9292 építkezési engedélyt, 1929-ben csak 8776-ot, 1930-ban pedig 7999-re csökkent az építkezési autorizációk száma. Mégis 1929 és 1930-ban építették a leg több városi épületet. Bukarestben ekkor 2225 új házat építettek, Nagyváradon 458, Ploestiben 359, Temesváron 326, Galacon 326, Jasiban 322, Aradon 309 és Kolozsváron 275-öt. Az ezekben a városokban épített házak száma az ország husz törvényhatósági joggal felruházott városának építkezéseiből 75,5 százalékot képvisel. Bukarestben a nép számláláskor 67 ezer 385 épületet vettek fel, amelyekben 159 ezer 161 lakás van.

1931-ben az ország egész területén épített házak száma felülmúlta az előző évi építkezéseket. Csak magában Bukarestben az 1931-ben épített házak értéke négy milliárd lejt tesz ki.

Nagyarányu áresések

Azt hiszik, hogy 1932-ben az építkezések száma még nagyobb lesz, azonban értékük csökkenni fog, mert egy év alatt az árak érzékenyen estek. Hogy milyen arányban estek az építkezési anyagok árai, arra érdekesen mutat rá egy kis összehasonlítás. 1930-ban a fővárosban két á 4-5 szobás lakást tartalmazó ház építése mintegy 2 millió lejbe került. 1932. nyarán olyan házakat építettek, amelyekben hat 3-4 szobás lakás van és ezek a házak építkezési költségei nem érték el a két millió lejt.

Az országban a bankokból kivont egy-két milliós kistőkék általában építkezésben keresnek elhelyezkedést. A mai gazdasági helyzetben ez az egyetlen biztos és rentabilis befektetés. Biztos, mert a ház örökké meg marad a tulajdonos birtokában, rentabilis, mert bár a házbérek állandóan esnek, az új házak kisebb lakásai még mindig 12-15 százalékot jövedelmeznek.

A cement diktatúrája

Az építkezési anyagok áresése az egész vonalon rendkívül érezhető. Vannak anyagok, melyeknek ára az elmúlt évvel szemben 30-35 százalékkal esett. Az egyetlen cement az, mely kivételesen elbánásnak örvend és a kartell minden kezdeményezés és ellenakció dacára nyugodtan folytathatja fantasztikus méretű árdrágításait.

Az építésmérnökök között ugyanakkor rendkívül nagy versengés folyik abban, hogy szolgálataikat minél olcsóbban ajánlják fel az építkezőknek. Ez nem kis mértékben befolyásolja az építkezések fokozatos olcsóbbodását. Így a gazdasági krízis ellenére az építkezési kedv fokozatosan fellendült, egyrészt, mert a szálmazsákokba dugott pénz kamatozást keres, másfelől pedig, mert az olcsó építkezési lehetőségek az

egészen kis pénzzel rendelkezőket is családi házak építésére csábítják.

Üresen állnak a lakások

Természetesen az építkező tekintélyes házbért is akar inkasszálni a házából. Ez nem csak az új, de a régi házakra is érvényes. Kolozsváron is nagyon sok lakás áll üresen, mert a háztulajdonos jobb árat akar elérni, mint amennyit kaphatna érte. Különösen a 2-3 szobás lakások tulságosan drágák. Kolozsváron még a harmincz százalékos lakbérleszállítás után is drágák a házbérek, mert ezelőtt valóságos uzsora folyt a házbérekkel és mire a harmincz

százalékos redukción elérkezett, a házbérek fantasztikusan magasak voltak. Ezekhez az árakhoz viszonyítják az új épületek tulajdonosai is igényeiket. De a mai viszonyok között katasztrófálisan leszegényedett lakosság nem elégítheti ki ezeket az igényeket és így többtagu családok élnek tömeglakásokban, míg a lakások ára a mai 45-50-55 ezer lejes árnivóról egészen le nem morzsolódik. De még ha le is morzsolódik, akkor is normális kamatot hoz a ház, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy a bank mennyire minimális kamatot fizet ma a bizonytalan sorsu betétekért.

Ezidén negyvennégy millió németnek van választójoga

A kampószereszesek hat külön frakciója választ

Berlin, július 19. A Reichstagba való választások listaletételének határnapja július 16-án zárult. Berlinben pontosan huszonhét párt jelentkezett, közöttük egészen groteszk pártalakulatok. Az eddigiekhez hozzájöttek:

Union deutsch-socialistischer Kampfbewegung.

Vereinigung ernster evangelischer Christen.

Kampfgemeinschaft der Lohn und Gehaltsabgeanten.

Einheitsbewegung aller Scheffender.

A nemzeti szocialisták platformján álló listák között van: a nemzeti szocialista tőkés, az inflációs-károsultak, a háboru előtti tőkés, a nemzeti szocialista középosztály, a kampószereszes háboru résztvevők és nemzeti szocialista nemzeti szövetség pártja.

A Reichstagba való választásra jogosultak száma kerekén 44 millió. Szemben a legutóbbi reichstagi választások 42 milliójával. Ezzel a mandátumok száma is szaporodik.

Kolozsváron betiltották a Munkás-Segély működését

A kommunista propagandával vádolt munkásszervezet irodáit iebélvegezték, iratait és levelezését elkobozták

Cluj-Kolozsvár, július 18. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári sziguranca kedden délelőtt újabb intézkedéseket foganatosított a kolozsvári kommunista mozgalom elfojtására. Ismeretes, hogy évek óta működik az ország területén a Munkás Segély nevet viselő munkás-intézmény, mely a nyilvánosság számára a munkásság egyik karitatív intézményeként szerepel. A Munkás Segély épen ezért eddig szabadon működött, bár vezetői ismertén szélsőbaloldali munkásvezérek voltak. A kolozsvári Munkás Segély élén például éveken keresztül Aradi Viktor, a 12 évi kényszermunkára ítélt publicista állott.

Az utóbbi hetekben egyre sűrűbben történő kommunista letartóztatások és leplelések után a sziguranca most a

kommunista munkásság eme intézményére is sor került. Pop Leontin sziguranca főnök és Orlescu szubkomiszár kedden a reggeli órákban lepecsételték a Munkás Segély két helyiségét, a bérek ucca 39. számú irodát és ennek fiókhelyiségét, a Csákány ucca 9 szám alatt levő helyiségét. A sziguranca elkobozta a Munkás Segély iratait és az iroda egész levelezését.

A sziguranca a Munkás Segély lezárását azzal az indoklással tette meg, hogy a segélygyűjtés és kiosztás munkája mögött kommunista propagandát végezt. Egyetlen letartóztatás sem történt, de a Munkás Segély újból való megalakításának kísérletét a sziguranca letartóztatások árán is meg fogja akadályozni.

Valószínűleg megbuktatja az osztrák kormányt — a népszövetségi kölcsön

A nagynémetek nem fogják megszavazni a népszövetségi kölcsön ratifikációját. Általában kormányellenes a hangulat a kölcsön miatt

Bécs, július 18. Ma összeül az osztrák nemzeti tanács a népszövetségi kölcsönszerződés ratifikálására. Bizonytalan, hogy a kormánynak lesz-e többsége. Sokkal valószínűbbnek tartják, hogy a kormány lemondás nélkül nem uszsa meg a szerdai napot. A kölcsönön kívül a politikusok körében kormányellenes hangulatnak adnak tápot a külföldi adósságok kamatainak kérdése és a magyar-osztrák vámháboru nyomán fellépett ausztriai nagy piaci drágulási folyamat.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a nagynémet párt nem akarja megsza-

vazni az osztrák kölcsön ratifikációs javaslatát. Kifogásolják, hogy a kormány kötelezettséget vállalt aziránt, hogy ki fog egyezni a Kreditanstalt külföldi hitelezőivel, holott ezek követelése 470 millió silling, míg az egész kölcsön, ha teljesen lejegyzik, csak 300 millió silling. Ezenfelül nem tetszik a nagynémeteknek az állampénzügyek és az osztrák jegybank tulhosszu időre terjedő külföldi ellenőrzése sem. A jelen helyzetben a ratifikálás most már kizárólag a Heimwer magatartásán múlik, de ennek állásfoglalása még ezidő szerint nem ismeretes.

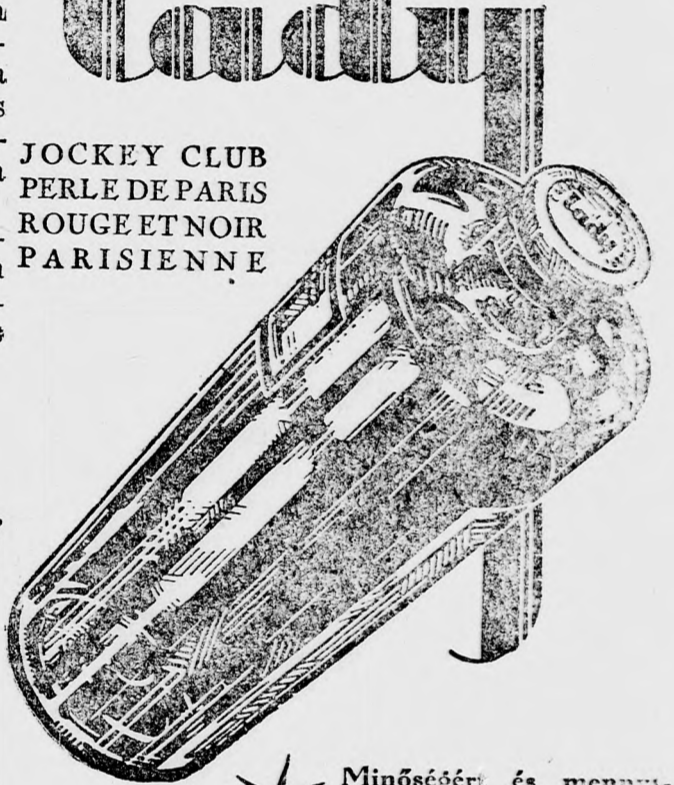
Ugyanaz a tisztaság, ugyanaz a bódító illat... semmi sem változott, csak

az ár

A nyersanyagok olcsóbbodása folytán Lady gyártmányait mindenki számára jutányos áron árultja!

Azon nők, akik csak a legjobbat vásárolják, amikor toalettikéikről van szó, a Jockey Club, Perle de Paris, Rouge et Noir és Parisienne kölnivizeket most olcsó áron kaphatják. E csodás gyártmányok, amelyek az egész országban felülmúlhatatlan minőségűekről, szubtilis parfümjükkel, hőzímertek, most még az olcsóság előnyét is nyújtják!

Vásároljon Lady gyártmányokat eredeti üvegekben, amelyek a garanciapecsétet viselik. Csakis ezekben az üvegekben találja biztosan a csodás kölnivizeket abban a tiszta állapotban és olyan minőségben mint ahogy a gyárat elhagyták.

JOCKEY CLUB
PERLE DE PARIS
ROUGE ET NOIR
PARISIENNE

Minőségért és menetségért garantálunk a levelezést üvegekben!

Egyébként a Financial News újabb cikkben foglalkozik az osztrák kölcsön ügyével. A lap hangoztatja, hogy a 300 millió sillinges kölcsön minden ellenkező megállapítás ellenére is csak ideiglenes / segítségét jelent Ausztriának. Ausztria sem menthető meg másként, mint az egész középeurópai gazdasági élet átszervezésének átgondoltan keresz túlvitt tervével. Ez a kölcsön legfeljebb elősegítheti az átszervezést, mert hozzá fog járulni a valutakorlátozások fokozatos leépítéséhez.

Beccapott a villám egy épületbe, amelyben két fogház és harminc rab tartózkodott

Zalaegerszeg, július 19. Hétfőn délután sűrű villámcsapások kíséretében heves vihar vonult el Zalaegerszeg és környéke fölött. A zivatar időpontjában két fogházor őrizete mellett mintegy harminc rab dolgozott a zalaegerszegi törvényszék kertgazdaságában.

A foglyok, amikor az eső megeredt, az egyik gazdasági épületbe ugrottak. Közben a villám beccapott az épületbe és halálra sújtotta Kolompár József fiatal cigánylegényt, hat foglyot pedig megsebesített. A legsúlyosabb sérüléseket szenvedte Gosztola József fogoly, aki súlyos égési sebeket szenvedett s amellet idegcsokkot is kapott. Kolompár József nemrégén került a börtönbe s egy évre volt elítélve lopás miatt. Az őrköt és foglyokat szintén földhöz vágta a villám ereje, de nagyobb bajuk nem történt. A villámcsapás nagy pánikot okozott a rabok között, akiket csak nehezen tudtak megnyugtatni.

A zivatar egyébként Zalaegerszeg környékén tetemes károkat okozott.

Hadüzenet Európának

A Kolorado-bogár elpusztítással fenyegeti a kontinens burgonyatermését

Párizs, július 18. A háboru utolsó évében egyik amerikai csapatszállítmány magával hozott Franciaországba egy bogarat.

Talán csak egyetlenegy példányban. Talán csak egyetlenegy megtermékenyített anyaatlatot.

S ez az egy bogárka — az utódaival együtt — most egész Európát fenyegeti.

Körülbelül négy évig tartott, amíg észrevették.

1922-ben, egész pontosan július 9-én egy bordeauxi földműves káromkodva állapította meg, hogy egész burgonyaültetvényét elpusztította egy bogár. A bogarat, amely a kárt okozta, nem ismerie addig: egészen csinos állatka, a katicabogárhoz hasonlít, szárnya sárga vagy narancssárga és tíz vörös csik vezet végig rajta, azonkívül fekete pöttyök is díszítik.

Nyolc nap mulva az egész határ burgonyatermése el volt pusztítva.

Az egyik környékbeli lelkész a vidék bogárszakértője kijelentette, hogy a burgonyapusztító állatkat nem ismeri. A birtokosság erre Párizsból hozatott egy kiváló zoológust. A professzor meg állapította, hogy a bordeauxi főldek az ugynevezett Kolorado-bogárral vannak megfertőzve.

Ez annyit jelentett, hogy néhány esztendőn belül vége Franciaország burgonyatermésének, sőt az egész európai burgonyatermést komoly veszedelem fenyegeti, mert a Kolorado-bogár nem túlságosan tiszteli a határjelzéseket és előreláthatólag folytatni fogja útját a szomszédos államok felé.

Hogy milyen pusztításokra képes ez a bogár, az ismeretes amerikai működéséből. A kár, amit ott évente okoz, millió és millió dollárt tesz ki. Nehány esztendő alatt akkora burgonyatermő területet tarolt le, mint Franciaország hatszorosa. Amerika sok vidékén a gazdák kénytelenek voltak a burgonyatermésével felhagyni és ez az oka annak, hogy a burgonya, amely Európában a legszegényebb lakosság tápláléka, Amerikában drága és luxuscikknek számít.

Amilyen falánk, olyan szapora is a Kolorado-bogár. A nősténye 700—1000 petét rak le minden alkalommal a nyár folyamán többször is. Ha csak hétszázat számítunk, akkor is már 200 ezer unokája van az első bogárnak és nem kevesebb, mint 80 millió dedunokája. Már az első nyáron.

Ezek nem elméleti számok. A felfedezést követő esztendőben már huszonnyolc délfranciaországi megyéből jelentették a Kolorado-bogár megérkezését.

A gazdák körében természetesen óriási riadalmat keltett ez a terjeszkedés. A hatóságok is közbeléptek s hatalmas apparátussal fogtak hozzá a bogárhad kiirtásához. Az erőlyes rendszabályok nem maradtak hatás nélkül, hamarosan visszaszorították a bogár inváziót s alig egynehány megyére lokalizálták. Ugy látszik, hogy sikerül Franciaországot a kellemetlen vendégtől megszabadítani.

Az öröm azonban korainak bizonyult. Már 1929-ben ujra tizenegy megyére terjedt ki a Kolorado-bogár pusztítása. A következő esztendőben tizenkilenc megye burgonyaföldjeit tarolta le. A biztonsági intézkedéseket megint megtették, de ezúttal nem sok eredménnyel: a bogárhad ebben az évben harmincöt kilométernyi utat tett meg széles vonalban kelet felé. 1931-ben a bogár tovább terjeszkedett s 1 em kevesebb, mint száznegyven kilométert haladt előre egyetlen nyáron. Ez az óriási sebesség csak az ezévi nagy viharokkal magyarázható, mert a bogár, amely repülni alig tud, mászva nemigen tehet meg többet két-három méternél napon. Az Amerikai Egyesült Államok megfigyelték azonban, hogy egy-egy nagyobb szélvihar negyven kilométer távolságra is magával vitt egyes bogár-

rajokat.

A mult év őszén már alig kétszáz kilométerre voltak a Kolorado-bogárhad előőrsei a német határtól s ha az idei tavasz viharai még megisméltödnék a nyár folyamán, akkor jövőre már Németországból is jelenteni fogják a Kolorado-bogár pusztításait.

Németországba különben már egyszer becipelték a Kolorado-bogarat. 1879-ben, de sikerült szigorú intézke-

désekkel kipusztítani, úgyhogy a mezőgazdák közt az a nézet terjedt akkor el, hogy az amerikai származású bogár nem bírja az európai klímát.

A burgonyatermő európai országok mindenütt erőlyes intézkedéseket tesznek a Kolorado-bogár behurcolásának megakadályozására s elsősorban természetesen a francia burgonya, valamint az ottani burgonya palánták behozatalát tiltják be. A gazdák jól teszik még azokban az országokban is, amelyeket közvetlen veszély nem fenyeget, ha kellő elővigyázatot tanusítanak s a Kolorado-bogár esetleges jelentkezését nyomban jelentik a hatóságoknak.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Szinkor-Mozgó műsora

Szerda délután fél 4, fél 6, fél 8 és este fél 10 órakor:

A Legszebb tangó filmoperett 12 felvonásban, a főszerepekben Willy Forst, Fee Malten, Verebes Ernő és Mindszenty Tibor, szenzációs hangos kísérőműsor. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Csütörtök d. u. fél 4, fél 6, fél 8 és este fél 10 órakor:

Péntek délután fél 4, fél 6, fél 8 és este fél 10 órakor:

Szombat délután fél 4, fél 6, fél 8, s este fél 10 órakor:

Vasárnap d. u. fél 4, fél 6, fél 8 és este fél 10 órakor:

Monumentális filmattrakció: „A rab szolga királynő, hangos keleti történet 12 felvonásban, a főszerepekben: Korda Mária és Beregi Oszkár. Hangos kísérő műsor. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA

Szerda:

A besugó, Edgar Wallace regénye nyomán, igen izgalmas, modern kalandorfilm. Főszereplők: Lissi Arna, Paul Hörbiger és Szöke Szakáll.

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap:

Kipróbálok az uramat, 2 órai pazar szórakozás. Főszereplők: Liane Haid, Fritz Schultz, Szöke Szakáll és Huszár Pufi. Előadások kezdete: Fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Helyárak: 10 és 20 lej. Nincs külön repülő és segélybélyeg.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, július 20.

Bukarest, 20.15: Pollermann Aranka hangv. Mendelssohn, Chopin, Sgambatti, Mozart, Schubert művei.

Budapest, 9.15: Hangv. Schumann, Scarlatti, Bach, Massenet, Hubay, Kacsóh, Bartók művei. 12.05: Gramofónhangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjárás, időjelzés. 2.45: Hírek. 4: „Asszonyok szerepe az elmúlt századokban. 4.45: Pontos idő, időjárás, hírek. 5: Szalonzenekari hangv. 6. 15: Vidám esevegés 6.45: Magyar noták. 7.45: Háromnegyedes ütemű tárcok. Zenekari hangv. 9.15: Pontos idő, időjárás, hírek. 9.30: Hangv. 10: Időjárás, majd jazz. Utána cigányzene.

Bécs, 22.05: Szalonzenekari hangverseny. Floto, Strauss, Moniuszko, Lehár, Komzák, Strauss művei.

Berlin, 22: Zenekari hangv.

Lipese, 20.35: Katonazene.

Vársó, 21: Zongorahangv. Bach, Brahms művei.

Kattovitz, 22. Gramofón.

Milano, 20.30: Zene.

Róma, 20.45: Szimf. hangv. Schubert: Rosamunda nyitány, Beethoven: VII. szimf. Pizetti: Ódipusz, Strauss: Don Quichote.

Csütörtök, július 21.

Bukarest, 19: Dalest. 19.20: Sztravinszkij: A tavasz felszentelése. Csajkovszkij: Szimfónia.

Budapest, 9.15: Katonazene. 9.30: Hírek. 12.05: Cigányzene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés időjárás. 2.45: Hírek. 4: Az agarak öregapja, felolvasás. 4.45: Pontos időjelzés időjárás, hírek. 5: Énekkar. 6: Ellora és Adzsanta sziklatemplomai, Baktay Ervin előadása. 6.30: Hangverseny. 7.45: A rádió külügyi negyed-órása. 8: Goldmark-est. 9.15: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd Horváth Gyula és cigányzenekara, énekszámokkal.

Tennisz, víziló, turizmus, futball

Göncz Lajos: A teniszjáték. Kehrling előszavával, számos képpel, második kiadás 96 Lei. Bánó, Bárány, Köszegi, stb.: Víziló lexikon, 96 Lei. Zubor: A kezdő turista, 48 Lei. Schlosser: A modern futball, 84 Lei. Vadas: Sportolás, szépség, egészség, 54 Lei. Lepagenál Kolozsvár. Postán utánvétel portóval, vagy beküldve portómentesen.

Bécs, 19.40: Házizenétől a szalonzene. karig. 20: Zenei furcsaságok.

Berlin, 21: Német dalosünnep.

Lipese, 20.45: Könnyű zene.

Vársó, 21.20: Gramofón. 22: Tánczene.

Poznan, 20: Szólisták hangv.

Milánó, 20.30: Vigopera.

Róma, 20.45: Opera.

Róma, 20.45: Opera.

Prága, 21: Katonazene.

Osló, 20.30: Zongora. 21.30: Gramofón.

Stockholm, 21: Dalok, orgonakisérettel.

Svájci Aleman Adó, 21.45: Citera-negyed.

APRÓ HIRDETÉSEK

A cluji orth. hitközség énekkarához keresünk kimondottan elsőrangú szoprán és alt szólista-gyerekeket. Jelentkezni: Weisz Izidor főkantor Str. Dubalari-3.

Bihar megyében, vidéken egy régi bevezetett stabil üzlethez, mely havi 20 ezer lej minimális tiszta hasznót produkál 200 ezer lejtel társat keres. 50 százalék haszonrészesedés mellett vagy megegyezés mellett örök áron is eladó. „Biztos egzisztencia” jellegre a kiadóban. Reflektánsoktól pontos címet kérek.

Intelligens zsidó árválynak ajánlok gyermek mellé vagy háztartás vezetésére szerény igényekkel. Szives ajánlatokat „Jó bánásmód” jellegre a kiadóba kérek.

Keresek a háztartás minden ágában jártas, dolgos, gyermekszerető zsidó lányt. Cim Bürger bórkereskedő Salonta.

Albina lejárt betétkönyv eladó. Cim a Park Szanatóriumban.

Gépi aszurt és precíz gomblyukkötést és pliszét, gaurfrett olcsón vállal. Nagyvárad, Piata Mihai Viteazul 5.

Érvényes 1932 július 1-től Soc. Mera & Comp. Autobuszok menetrendje

Zălau—Simleu-Silvaniei—Carei—Valea lui Mihai—Satu-Mare:

I N D U L							É R K E Z I K						
I.	II.	III.	IV.	V.	VI.		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
—	5.00	11.30	13.00	13.30	18.30								
—	5.40	12.10	13.40	—	19.10								
—	6.00	13.00	14.00	—	19.30								
—	7.30	14.30	—	15.30	—								
—	8.30	16.30	—	16.30	—								
4.30	9.30	17.30	—	17.30	—	V							
6.45	9.45	17.45	—	17.45	—								

Zilahon vonatcsatlakozás Zsibó—Nagybánya felé 8.40 órakor
Autobusz Szilágy-Cseh felé 13.30 órakor

Cluj—Huedin—Ciucea—Simleu-Silvaniei:

I N D U L				É R K E Z I K			
I.	II.	III.		I.	II.	III.	
—	—	15.30					
—	—	17.20					
—	10.55	18					
7	12.10	19					
7.15	12.20	19.15					
7.40	12.40	19.30	V				
8	13.45	20					

Soc. Mera & Comp.

A Kopen...
nemzeti...
járt tágr...
sze tizen...
kicsi pró...
mertessé...
azt, ami...
ruhát és...
Leszállt...
és felvon...
ami főv...
közmond...
solyogta...
sétának...
sörgyár...
jegye ug...
semmi k...
véské po...
fél évtiz...
dán szat...
ban ann...
kampósk...
részeget...
A polg...
dották, k...
ügyes...
nyári sz...
hiszen a...
hívja a...
mét a k...
mosolyog...
fiatalem...
A kam...
és az ur...
ták, hog...
szó, ham...
mi külf...
topintat...
tőhát, h...
zónának...
rendőrök...
got. A...
még nem...
litikai t...
bozta és...
tek el a...
akiknek...
germán...
tallansá...
— A...
lentik...
Villach...
nia fran...
francia...
az egyk...
számos...
lyek nag...
riákat t...
pérol...
— Eg...
ember...
érdéklő...
Zágrább...
reskedő...
tánc vil...
egyfolyt...
mérték...
hogy az...
ló fogyo...
valószí...
semmi...
— B...
E napo...
dekes...
le. Az i...
zetközi...
krefeldi...
le, aki...
nes lesz...
emléktá...
chon s...
millejt...
zeneszer...
szeretőj...
só része...
Beethov...
rosan ö...
mi jelet...
fürdőga...
barát, n...
tartott...
ményéne...
beriség...
szellemi...
hasonló...
merésén...
melyen...
jai is n...
rendkiv...
bemutat

HIREK

A tapintatlan nácik

Kopenhágába bevonultak a német nemzeti szocialisták. Nem kell mindjárt tégra nyitni a szemeket! Mindössze tizenkét ifju ment Kopenhágába kicsi propaganda okából, hogy megismeressék a kampókeresztet és mindazt, ami mögötte elhúzódik: az egyenruhát és a világverő, éktelen gesztust. Leszállottak a tizenkettők a vonatról és felvonultak lobogó alatt a Strögeten, ami föutja Kopenhágának. A város közmondásos nyugodalma polgárai mosolygottak a meneten. Valami reklámszótárnak vették és pedig a Carlsberg sörgyár reklámjának. A sörgyár védjegye ugyanis a kampókereszt, aminek semmi különös jelentősége nincs, legkevésbé politikai, mert hiszen már másfél évtizeddel ezelőtt jelentették be a dán szabadsági hivatalnál. A politikában annyi talán a jelentősége, hogy a kampókereszt a sörnél is jobban részegít.

A polgárok mosolygottak és azt mondták, hogy az a Carlsberg egy elég ügyes reklám-ember. Holott most a nyári szezon alatt erre semmi szükség, hiszen a melegeben reklám nélkül is föl-hívja a tüzelő nap az emberek figyelmét a hideg, árpamedűre. A polgárok mosolygottak, de néhány kommunista fiatalember a lényegét látta a dolgoknak. A kampókeresztesek hegyes járásán és az unifórájukon nyomban meglátták, hogy nem gyári reklámról van itt szó, hanem politikai propagandáról, ami külföldiek részéről enyhén szólva, tapintatlanság. Az internacionális ifjak tehát, haton, nekítámadtak a reklámozóknak, összeverekedtek nyílt uccán, rendőrök jöttek és bevették a társaságot. A rendőrtiszt, akinek ilyen esete még nem volt, kioktatta az ifjakat politikai tisztességre, jelvényeiket elkobozta és megbüntette őket. Így intézödték el a dán fajtestvéreknél a jó nácik, akiknek a garázdálkodását lassankint a germán testvérek is kezdik — tapintatlanságnak érezni.

A császárné levelei Madridból jelentik: Spanyolországban Marquis de Villach Urrutia könyvet adott ki Eugénia francia császárnéről, III. Napoleon francia császár feleségéről. A könyvben az egykori világhírű szépségű császárné számos intim levelet is publikálják, amelyek nagyon érdekes politikai pikantériákat tartalmaznak a múlt század közepe körül.

Egy hete táncol egy zágrábi fiatal ember. Zágrábból jelentik: Változatlan érdeklődés mellett már egy hete táncol Zágrábban Bozsics Nikola szarajevói ke reskedőseged, aki fel akarja állítani a tánc világrekordját és 14 napig akar egyfolytában táncolni. Szombat este le merték a távtáncost és megállapították, hogy az egyhetes táncura alatt tíz kiló fogyott. Mire felállítja a rekordot — valószínűleg nem marad a táncolóból semmi.

Beethoven-émléktábla Pöstyénben. E napokban a pöstyéni muzeumban érdekes Beethoven-émléktáblát lepleztek le. Az intim ünnepségen nagyszámu nemzetközi publikum volt jelen. A táblát a krefeldi Baum Mária asszony leplezte le, aki Beethoven keresztanyjának egyes leszármazottja. A pöstyéni muzeum emléktáblája tulajdonképpen egy triptychon s Beethoven ama leveleinek faksimilejét mutatja be, melyeket a nagy zeneszerző Pöstyénből írt halhatatlan szeretőjének Korompára. A tábla középső része olyan képeket ábrázol, amelyek Beethoven pöstyéni tartózkodásával szoros összefüggnek és ezáltal történelmi jelentőséget nyertek. Winter Imre főrdőigazgató, aki lelkesült Beethoven-barát, mely benyomást keltő beszédet tartott, melynek zárszavaiban ama reményének adott kifejezést, hogy az emberiség mihamarabb megtalálja azt a szellemi nyugalmat, mely Beethovenhez hasonló titánok megjelenésének és felismerésének alapfeltétele. Az ünnepség, melyen a helybeli muzeális társaság tagjai is megjelentek, a muzeum többi rendkívül érdekes és értékes tárgyainak bemutatásával fejeződött be.

Hoover elnök néhány napon belül aláírja a bankjegyforgalom növeléséről szóló törvényt. Londonból jelentik: Hoover elnök néhány napon belül aláírja a kongresszus által már megszavazott bankjegyforgalom növelési törvényt, melynek rendelkezéseire képest augusztus elsejével az amerikai bankjegyforgalmat állampapírfedezet mellett egymilliárd dollárral növelni fogják.

Eljegyzés. Kandel Salamon metsző leányát, Rezsinkét Toplicáról eljegyezte Grósz József kereskedő Sarmasról.

Uttest gyapotból. Londonból jelentik: Dr. Pickhardt, az angol vegyészeti gyár elnöke kijelentette, hogy az olcsóbb gyapotgyártmányokat legközelebb kövezési célokra fogják használni. Az alsó és felső utburkolatot durvább minőségű gyapjuszövetréteggel fogják egymástól elszigetelni. Ezzel lehetővé fogják tenni a felső burkolat javítását az ut alapzata megbolygatása nélkül.

Gyermekholttest a kofferben. Bécsből jelentik: Borzalmas gyermekgyilkosságot fedeztek fel Bécs környékén. A gyilkos egy fiatal cselédleány, aki megölte újszülött gyermekét és a holttestet félén keresztül rejtette egy kofferben a ruhái között. A bűntényre a házbeliek jöttek rá, mert észrevették, hogy a cselédleány szobájából elviselhetetlen bűz árad ki. Jelentést tettek a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást és a cselédleány utitáskájában megtalálta a csecsemő oszlásnak indult holttestét. A cselédleány elmondotta, hogy mostohaapjával folytatott viszonyt, amelynek következménye lett, de a gyermeket megfojtotta és a kofferjében rejtette el. A cselédleányt a rendőrség letartóztatta.

Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Kevés postaláda van a kolozsvári uccákon. A kolozsvári városi tanács tegnap interveniált a postaigazgatóságnál, hogy több postaládát tegyenek ki Kolozsvár uccáira. A százezer lakosú városban ugyanis mindössze 40 postaláda van, ami fölülte kényelmetlen Kolozsvár lakosságának. Egyes perifériákon ugyanis egyáltalában nincsenek postaládák, úgy, hogy az embereknek nagy távot kell gyalogniuk, míg egy postaládát elérhetnek. A postaigazgatóság ígéretet tett a városi tanácsnak, hogy rövid időn belül megfelelő számú postaládát fog kihelyezni a város különböző pontjain.

Párizsban is kommunista-tüntetés volt. Párizsból jelentik: Az északi város részeken kommunista tüntetők három rendőrkerület épületének ablakait beverték. Nagy karhatalmat vezényeltek ki a rendbontó szélsőségesek ellen s így sikerült a főmeget szétosztani. Harminc letartóztatást eszközöltek.

Butler, a nemzetközi munkaügyi hivatal új igazgatója hivatalos látogatást tett Berlinben. Berlinből jelentik: Butler, a nemzetközi munkaügyi hivatal új igazgatója a német birodalmi fővárosba érkezett, hogy bemutatkozó látogatást tegyen a birodalmi kormány tagjainál s velük a hivatali foglalkoztatott problémák ügyében megbeszélést folytasson. Butler a munkaügyi miniszternél tett látogatást, majd felkereste a kancellárt és a külügyminisztert.

A táblai vádtanács szabadlábra helyezte dr. Láng ügyvédet. Megírta az Uj Kelet annakidején, hogy dr. Láng ügyvédet, akit a Vulpeanu-per során hamis tanúzás miatt letartóztattak, harmincezer lej ellenében szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró. A vizsgálóbírónak ezt a határozatát az ügyészség megfellebbezte. A mai napon került az ügy a tábla vádtanácsához, ahol ismét szabadlábra helyezték a beszercei ügyvédet.

Kolozsvári rendőri hírek. Ilyés Iona Honvéd ucca 40. szám alatt lakó cselédleány aszpirinnel megmérgezte magát. Azonnal kihívták a helyszínre a mentőket, akik első segélyben részesítették a szerencsétlen leányt és a klinikára szállították. Állapota súlyos, a rendőrség még eddig nem tudta kihallgatni. — A kolozsvári rendőrség politikai osztálya tegnap délután letartóztatta Ulrich Oszkár kolozsvári rikkancsot. A letartóztatás oka, hogy a rikkancs azt kiabálta az uccán: „Választási vérfürdő a regátban”. A rendőrségen megmozdítottak Ulrich Oszkárt, akinél kommunista röpiratokat találtak. Ulrich, aki nem adott felvilágosítást a röpiratokról, letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Most vagy soha!

Augusztus 10-től szeptember 16-ig

195,870.000 Lei nyereményt sorsol ki

a ROMÁN ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEK

Mit csinálna
5,000.000
Lei-jel?

FŐELÁRUSÍTÓ:

**Banca Ilescu S. A. & Co.,
Dr. N. Ligethy Cluj,**

Sirada Regina Maria No. 42.

A nyert összegekért nem kell Bukarestbe mennie, tekintet nélkül az összeg nagyságára a nyereményeket a Banca Ilescu S. A. pénzügyintézet Clujon fizeti

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet R. T.

Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii (volt Mátyás király-tér) No. 20.

Kiránduló-szerencsétlenség Svájcban. Aaruból jelentik: Wanger közelében, az Aar hidja mellett egy kiránduló társaság pontonja, amelyen 24 személy ült, felborult s az utasok az esőzésekől megduzzadt rohanó sodrásba kerültek. Három ember kivételével nagy nehézségek árán az utasokat kimentették.

Halálozás. Gál Oszkár, a Schenker et Co. nemzetközi szállítási r. t. cluji fiókjának igazgatója f. hó 18-án 60 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 20-án d. u. 6 órakor lesz.

Négyszeres emberölés vádja a sorompóor ellen. Barth őrnagy és társainak halálos szerencsétlensége következtében Pastia vizsgálóbíró elkészítette a vádhatározatát. Megírtuk, hogy a múlt hét egyik napján Sorescu kapitánynét ismét szembesítették Margineanu Joan sorompóorrel. Sorescuné legutóbbi szembesítése alkalmával ismét azt állította, hogy a sorompó a nevezetes éjszakán nem volt leengedve és a szerencsétlenség a sorompóor gondatlanságának tudható be, Pastia vizsgálóbíró ezen az alapon készítette el a vádhatározatot, mely szerint az ügyészség Margineanu sorompóor ellen négyszeres emberölés miatt emel vádat.

Egy másik hajóval összeütközött, de azért sértetlenül érkezett meg Quebecbe az ottawai konferencia delegátusait vivő luxushajó. Londonból jelentik: Az Empress of England luxusgőzös megérkezett a quebeci kikötőbe. Ezt megelőzőleg a Szent Lőrinc folyamán az óriásgőzös egy 4000 tonnás hajóval összeütközött. A hajó utasai, kik utaztak az Ottawába kiküldött brit delegáció 140 tagja, élükön Baldwinal és az angol kormány négy másik miniszterével, továbbá a losangelesi olimpiáson résztvételre hivatott magyar olimpiakonok is utaztak, éppen reggelinél ültek, amikor az összeütközés megtörtént. A hatalmas hajótestet a karambol csak igen kevéssé rázkódtatta meg s az utasok ijedelme egészen muló jellegű volt.

NAPRÓL NAPRA

Betty Gow, a Lindbergh család skót származású nőrsze engedélyt kapott az amerikai hatóságoktól családja látogatására Skóciába való utazásra. A nőrsz néhány heti skóciái tartózkodás után újra vissza fog térni Amerikába a Lindbergh család szolgálatába.

Marga von Etdorff német pilótanő, aki nemrégiben repülőgéppel Siam területén lezuhant és megsebesült, hajón és vonaton visszatért keletázsiai utjából. Utja utolsó szakaszát Bécsből Berlinig újra légi uton tette meg egyik menetrendszerű utasgépén.

Reinhardt modernizál egy régi berlini játékot, melynek címe: Berlin, a hogy sir és nevet. Összel a Grosses Schauspielhaus fogja színre hozni a darabot.

A holland állami színház szezonját egy millió forint deficittel zárta. A királynő szubvencionálja a színházat, de a nagyszegű támogatás nem volt elegendő a színház költségvetési hiányának kiküszöböléséhez. Bizonytalan, hogy ősszel az állami színház megnyitja-e kapuit. Hollandiában is általában rosszul mennek a színházak s még az aránylag érdekes darabok is alig keltik fel a közönség érdeklődését.

A belgiumi sztrájkoló bányamunkások nagyrésze újra felvette a munkát. Brüsszelből jelentik: A borinagai bányavidéken a munkásság túlnyomó többsége felvette a munkát. A továbbstrájkolólok száma elenyészően csekély. Megindult a termelés a délbelgiumi vas- és fémiparban is.

VI.
20.00
19.20
19
17.30
16.30
15.15
15

UJ KELET Legújabb hírek

Mandzsúria és Oroszország között újra diplomáciai konfliktus tört ki

Rigai jelentések szerint a III-ik internacionálé a japán fegyverkezés elleni propagandára hívta fel szervezeteit. Kilakoltatják Mandzsúriában az angol tisztviselőket. Több orosz őrizetbe vettek

Moszkva, július 19. A Tass ügynökség jelenti Chaboroészkból: Egy japánokból álló csoport Korinci mandzsúriai kormányfőtanácsos vezetésével megjelent Charbin kikötőjében a kínai államvasutak hivatalánál és felszólította a jelenlevőket, hogy az összes tisztviselőket haladéktalanul hagyják el a dokkokat és adják át a raktárak kulcsait.

A tisztviselők megtagadták a felszólítás teljesítését. A japánok ekkor karhatalommal birtokukba vették a dokkokat. A vasutak őrsapatait eltávolították, a raktárak lakatait letörték.

A mandzsúriai orosz nagykövet tiltakozott a kikötő elfoglalása ellen, a tiltakozásnak azonban semmi hatása nem volt.

A Charbinből később vett információk szerint a szovjetkormány minden összeköttetést megszakított a független mandzsúriai kormánnyal.

A IV-ik internacionálé felhívása

Rigából érkező, tehát bizonytalan megbízhatóságu híradás szerint az újabb japán-orosz ellentétekkel kapcsolatban a III-ik internacionálé manifesztumot küldött szét az egész világ kommunista szervezeteihez, amelyben felszólította a kommunistákat, hogy ne elégedjenek meg szóbeli tiltakozással, hanem azonnal hatékony propagandát fejtessenek ki az irányban, hogy megakadályozzák hadifelszerelési cikkeknek Japán számára való gyártását és szállítását.

Másrészt a szovjetkormány intézkedéseket fogantatosított a hadsereg kiegészítésére arra az esetre, ha a Távolkeleten a felmerült viszályban konfliktusra kerülne a sor.

Sorozatós letartóztatás Mandzsúriában

London, július 19. A Times londoni tudósítója az orosz mandzsúriai konfliktusról a következő jelentést küldte lapjának:

A mandzsúriai rendőrség házkutatást tartott a keleti államvasutak vám-

hivatali főnökénél. Az angol konzul helyettes minden tiltakozása ellenére a mandzsúriai rendőrség különböző röpiratokat kobozott el s néhány kínai tisztviselőt letartóztatott. A rendőrség még őrizetbe vett két orosz vámtisztviselőt és öt idegen cégeknél működő orosz tisztviselőt.

Alaptalanak a vádak

A mandzsúriai hatóságok a letartóztatások indoklásában a letartóztatásokat azzal indokolják, hogy az oroszok kommunista propagandát fejtettek ki, másrészt pedig Mandzsúria függetlensége ellen irányuló akciót kezdeményeztek.

Az angol lap tudósító kimutatja, hogy a vádak alaptalanok, különösen ami az

oroszekat illeti, akik tisztviselők és a hainak fenn.

A Times hozzáteszi, hogy eljött már az ideje annak, hogy a nagyhatalmak közbelépjenek a mandzsúriai igazságtalanságok megszüntetésére.

Shanghai, július 18. A Charbin város vámhivatala mellett működő angol komiszár rendeletet kapott jelenlegi iroda helyiségének kiürítésére. A rendeletet a mandzsúriai kormány adta ki, a japán nagykövet sürgetésére. Az angol komiszár felhívással fordult az angol konzuli hivatalhoz, hogy minden vegzással szemben biztonságba helyezze.

Hasonló intézkedéseket léptettek életbe Charbinban más vámtisztviselők ellen is.

Bűnös maffia oltotta ki Bata cipőkirály életét?

Bécs, július 18. Egyes lapok tudni vélik, hogy Bata cseh cipőkirály életét bűnös maffia oltotta ki. Állítólag a csehszlovák hatóságok megállapították volna, hogy a gépet felszállás előtt megrongálták. A tetteseket, a Bataüzemek két elbocsátott munkását, hír szerint sikerült Prágában letartóztatni.

Törökországot ünnepélyes keretek között vették fel a Népszövetség tagjai sorába

Genf, július 18. A Népszövetség közgyűlése ünnepélyes ülésén a Népszövetség tagállamai sorába iktatta Törökországot. A felvételi aktus befejezése után megvitatták a legközelebbi közgyűlési ülésszak kezdeti időpontját s úgy határoztak, hogy a közgyűlést új ülésszakra szeptember 26-ra hívják össze.

Buzăuban lezajlott az utolsó politikai gyilkosság is

Bucuresti-Bukarest, július 19. Buzăuból jelentik, hogy ott újabb választási gyilkosság történt. A választás után egy Cojocariu nevű nemzeti parasztpárti polgár barátjaival szórakozott, majd éjfélkor hazafelé indult. Utközben találkozott egy Cărușas nevű

liberális kortessel. Szóváltás, majd verekedés keletkezett. Cărușas kést rántott és Cojocariu lábába szurta, majd otthagya. A szerencsétlen Cojocariu csak később találták meg, hazavitték, de a nagy vérvesztés miatt ma délután meghalt.

A német kormány betiltotta a szabadtéri gyűléseket és felvonulásokat,

ennek ellenére Berlinben tovább folytatódtak a véres verekedések. A kormány nem honorálja a náciknak az ostromállapotra vonatkozó követelését. További véres összecsapások esetén a kormány feloszlatja a kommunista pártot!

Berlin, július 18. A birodalmi kormány a szélsőségesek provokációi és politikai ellenfeleik elleni fegyveres támadásai egyre gyakoribbá válása miatt betiltotta a szabadtéri gyűléseket és a felvonulásokat. Ennek ellenére a birodalmi főváros külső negyedeiben újabb véres verekedések voltak. Hanauban a harcoknak két halottja is van s számos sebesültje.

A lapok hangoztatják, hogy a birodalmi kormány nem honorálta a jobboldali szélsőséges pártoknak az ostrom-

állapot elrendelésére irányuló követelést, de a közrendet veszélyeztető fegyverviselők, fegyverrejtegetők és robbanóanyag felhalmozók ellen szigorú bírói eljárást folytatott le, amelyeknek ítélete különösen súlyos esetekben halálos ítélet is lehet.

Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a birodalmi kormány a további véres összecsapások esetén feloszlatja és törvényen kívülivé nyilvánítja a kommunistapártot.

Tizenegymillió a munkanélültek száma Amerikában

Newyork, július 19. William Greene, az amerikai munkásszövetség elnöke, kijelentette, hogy a munkanélültek száma az Egyesült Államokban már most meghaladja a 11 milliót. Mint-hogy a kongresszus az elnapolás előtt nem tett megfelelő intézkedéseket a munkanélültek segélyezésére, Greene meggyőződése szerint a jövő télen elkerülhetetlenek lesznek az Egyesült Államokban az éhségzavargások.

Felére szállították a papír vámját Lengyelországban

Varsó, július 19. Varsói jelentések szerint a lengyel kormány 50 százalékkal leszállította a papír behozatali vámját, mert a lengyelországi papírgyárak nem akarták leszállítani a papírárakat. Az Adeverul élénken kommentálja ezt a hírt és felhívja a kormány figyelmét a jópédára.

Hatmilliót sikkasztott a telefonársaság renii pénztárosa

Bucuresti-Bukarest, július 19. Ismailból jelentik, hogy az ottani rendőrség letartóztatta Vladimir Ianefet, a telefonársaság renii pénztárnokát, aki 6 milliót sikkasztott. Amikor autóján Bukarestbe akarták szállítani, utközben megragadta a volánt és a Dunának irányította az autót. Csak az utolsó pillanatban tudta a sofőr megakadályozni, hogy kisérőivel együtt öngyilkosságot ne kövessen el.

Gyulafehérvár és Zala-tna között a vasuti töltést is elmosta a vihar

Alba Julia, Alsófehér megyében, Gyulafehérvár és Zala-tna között tegnap hatalmas jégeső és felhőszakadás volt, amely nagy károkat okozott és 70 méter hosszúságban elmosta a vasuti töltést is. A forgalom ezen a vonalon szünetelt a kénytelen.

Újra megszigorítják az érettségit

Bucuresti-Bukarest, július 19. A közoktatásügyi minisztérium a baccalaureátusi vizsgák jelentései alapján megállapította, hogy ebben az évben az eredmények igen kedvezőek, arra a konklúzóra jutott, hogy a Jorga-féle törvény nem érte el a szelektációs célt, sőt ellenkezőleg, könnyebbé tette a vizsgát az irásbeli fontosságának leszállításával. Valószínűnek tartják, hogy Gusti miniszter módosítani fogja a Jorga-féle baccalaureátusi törvényt.

A szovjet nem összpontosított seregeket a mandzsúriai határvidéken. Londonból jelentik: A szovjet cáfolja azt a japán forrásból terjesztett hírt, mint ha a mandzsúriai határvidéken 300 ezer főnyi vörös hadsereget összpontosított volna.

Lappóvezetők fogságba akarták ejteni a finn honvédelmi minisztert. Helsinkiből jelentik: Lappóvezetők kísérletet tettek arra, hogy a finn honvédelmi minisztert fogságba ejtsék. A tervről a hatóságok idejében értesültek s a kísérletet megijesztették. Több letartóztatás történt Helsinkiben.

Készül a béke! Londonból jelentik: Tegnap délután megkezdődtek a nagy angol légi hadgyakorlatok, amelyekben 250 repülőgép vesz részt. Kipróbálás alá kerülnek a legmodernebb támadó és védekező eszközök és módszerek. A manőver bizalmas jellegű s arra sem a Londonban a diplomáciai képviselőknek akkreditált katonai attasékat, sem a polgári légi szakértőket nem hívták meg.

FRATERNITAS Könyv. és Lapkiadó Rt. Nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10, ss. Telefon 9-77.

Ismét kapható:
**Ganz Ábrahámné
Kóser
szakácskönyve**

Leszállított ára:
Lei 180

Kapható az UJ KELET könyvszertárában, a pénz előzetes beküldésével, vagy utánvétellel

Taxa plátó No. 224
da Baro Telefon: Havonta 600
évre 600
földre:
félre:
detések
KELET
zsidoság
kelek u
ras meg

Még
Buc
országba
szerint
fordult
lasztáso
kat, de
még ne
letek ór
nál ink
sorsát.
A z
adott, v
A Zsidó
zók leg

Bucure
Kelet tu
szerint k
ményét.
megállap
párt ered
többségét
mimusos
problémá
pány nap
fláció, m
számána
parasztp
párt, nem
zel szeml
portok sz
lanul igé

A korr
inferioru
portokka
ti parasz
sa az el
haros ki
Ezekkel
zeti par
kát foly
vette a
zeti par
hogy a
választás
ségbe vo
a liberál
a vereke
sok, vag
de semm
hogy a
na a vá
vagy pe
Érdeke
párt vál
az erdél
már nem
bizonyár
hogy táb
a regáti
ti szárny
regátban
ben győ
szinü, h
állítani
eddig ha
billent.

Ami a
petést né
lehet elé
tartotta
vel vonu
len, hogy
rész pro
választó
hangozta
több ma
son Lap
vannak
pány me